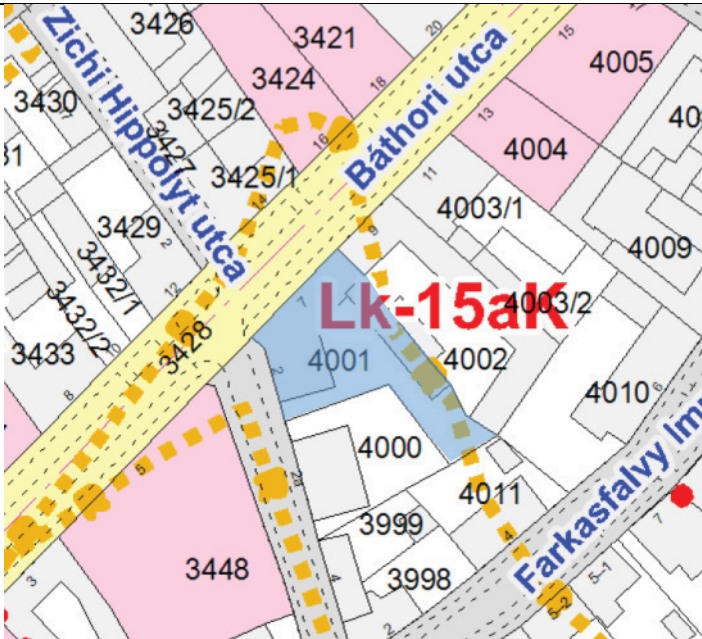

TÖRZSKÖNYV 18.1

a helyi védelem alatt álló építészeti értékek nyilvántartására

1. A védett érték megnevezése:		Lakóház
2. Helye:	cím:	Vác, Attila utca 2.
	helyrajzi szám:	4001
	SZT kivonat:	
GPS koordináta:		47°46'37.4"N 19°07'58.8"E
3. A védelmet megállapító rendelet:		/2025. (.....) önkormányzati rendelet
4. A védelem típusa:		TKR. 8. § (1a) a) az építmény egésze
5. A védett érték rendeltetése:		lakóépület
6. TKR szerinti besorolása:		Hagyományőrző településközpont
7. Egyéb védelem:		 - helyi védett terület: Belváros, törzsszám: 2.0.2. - helyi védett utcakép: Báthori utca 11.1. - régészeti lelőhellyel érintett: 12068, 12119 - tájvédelmi szempontból meghatározó terület övezete
8. A védelem indoklása:		Az épület 1880-as évek előtt épült, léptékével, beépítésével az utca meghatározó eleme.
9. A védett érték leírása:		Az épület magassíksintes nyeregtetős saroképület. Oldalszárnnya, melynek közepén a bejárat is található, törtvonalú. Főhomlokzata hármassosztású,

	szimmetrikus kialakítású. A három egységet oszlopdísz választja el egymástól. A szélső mezők kéttengelyesek, a középső mező héttengelyes, melyből a középső három kiemelt keretezésű. Egykori vakolt ablakkeretezései valószínűleg a nyolcvanas évekbeli felújításkor leegyszerűsítésre kerültek, eredeti díszítése nem ismert. Ablakai valószínűleg az eredeti pallótokos ablakok. Kőkeretes bejárattal, kőlépcsővel, kőlabazattal rendelkezik.
10. Értékleltár:	Kőkeretes bejárat és lépcső.
11. Építéstörténet:	Térképi megjelenítés: Az épület tömbje Magyarország Első Katonai Felmérése (1782-1785) térképen már jól kivehető. A térkép részletezettségéből és pontatlanságából adódóan nem lehet meghatározni az épület pontos helyzetét. A Második Katonai Felmérés (1819-1869) már pontosabb képet mutat, itt az egész területre ábrázolja a házakat. A pontos beépítési mód még nem látszik.

A **Kataszteri Térképen** (XIX. század) már a mai keretes beépítés látható. A térkép a mai is ott álló épületet ábrázolja.

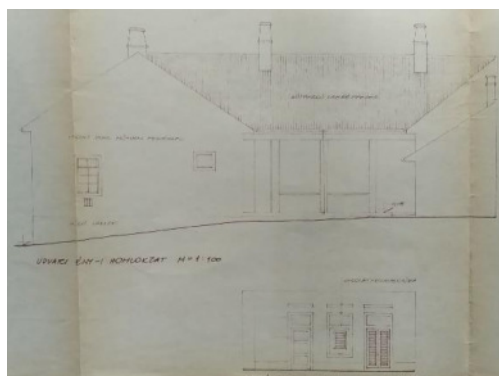
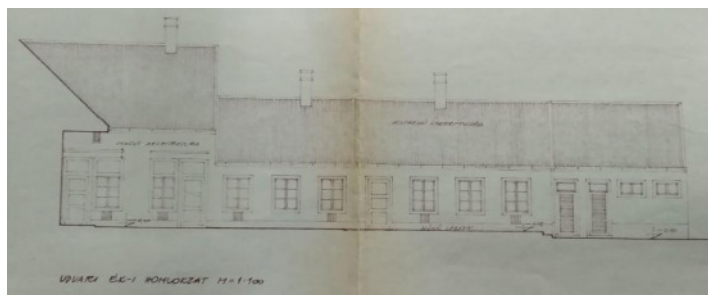
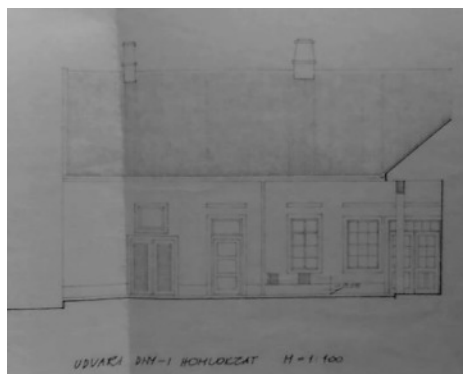
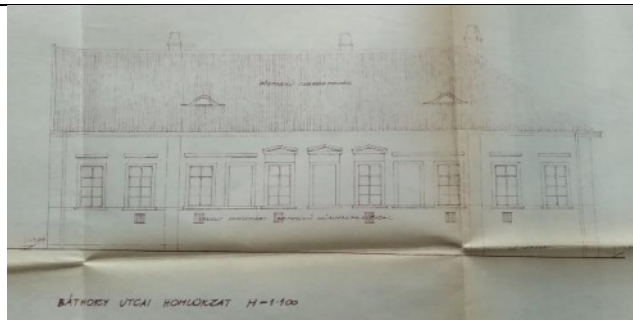

Az 1863-es Vác városát ábrázoló térképen 138 as számmal jelöli az ingatlant.

Az 1847-es házösszeírás a telek tulajdonosaként Petyelák Károlyt és Krajcsovits Ferencet jelöli meg.

Az épület

(PMH Tervtár 58/1412)

12. Állapotfotók:

Állapotfotók 1984.:

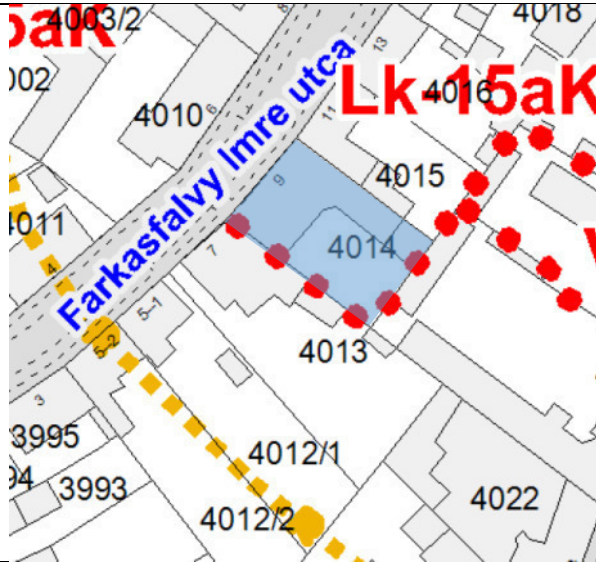
Állapotfotók 2021.:

	
13. Jelenlegi állapot leírása:	A házon sülyyedésből származó sérülések, illetve azok helyreállításának nyomai láthatók (falvarrás). A homlokzati vakolat sérült: a lábazat felett felvizesedésből adódó vakolatleválások láthatók, a korábban üzemelt gázkonvektorok szellőzőnyílásai befalazásra kerültek végig a homlokzatokon, a falvarrások nyomai nem kerültek helyreállításra, illetve leázás miatt sérült a zárópárkány. A homlokzaton falfirkák, illetve szabadon vezetett kábelek találhatóak. A héjazat, illetve az ereszek az elmúlt években felújításra, cserére kerültek. A bejárat kőkerete, a nyíláskeretezések, párkányok állapota megfelelő.
14. Felújítási javaslat:	Teljes homlokzat felújítása javasolt a szabadon futó, használatban lévő kábelek homlokzatba történő bevésését követően. A kőkeretes bejárata, illetve kőlábazata miatt külső oldali hőszigetelése nem javasolt. A nyílászárók cseréje csak hasonló kialakítású ablakok beépítése esetén lehetséges, hőszigetelő üvegezése a belső szárnyon lehetséges. Homlokzatfelújítás esetén a vakolt ablakkeretezések újragondolása javasolt, törekedni kell az építéskorabeli tagozatok alkalmazására.
15. Felújítási támogatás:	-

TÖRZSKÖNYV 18.2

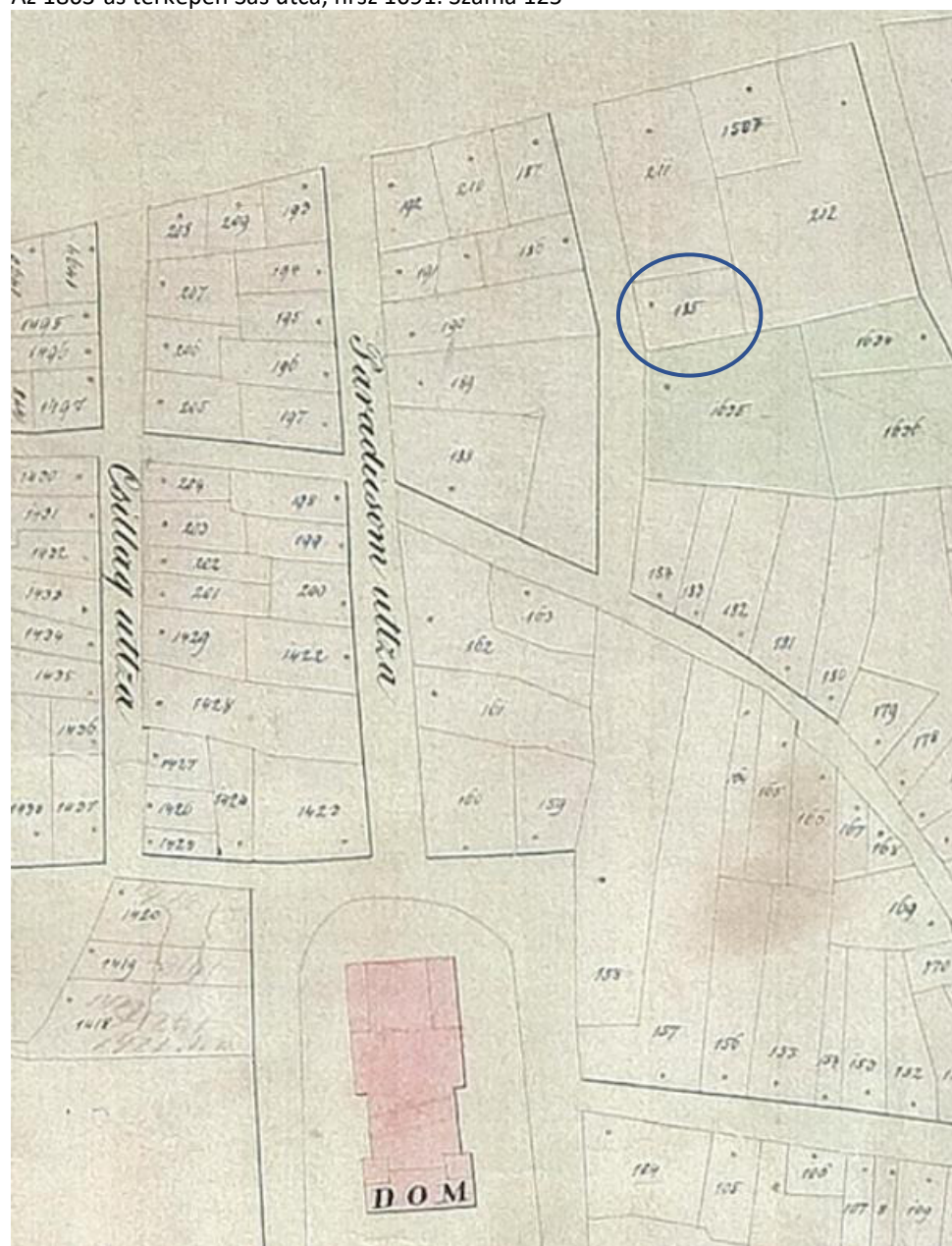
a helyi védelem alatt álló építészeti értékek nyilvántartására

1. A védett érték megnevezése:		Lakóház
2. Helye:	cím:	Vác, Farkasfalvy utca 9.
	helyrajzi szám:	4014
	SZT kivonat:	
	GPS koordináta:	47°46'36.6"N 19°08'03.0"E
3. A védelmet megállapító rendelet:		/2025. (.....) önkormányzati rendelet
4. A védelem típusa:		TKR. 8. § (1a) a) az építmény egésze
5. A védett érték rendeltetése:		lakóépület
6. TKR szerinti besorolás:		Hagyományőrző településközpont
7. Egyéb védelem:		 - helyi védett terület: Belváros, törzsszám: 2.0.2.
8. A védelem indoklása:		Geometrikus díszítésű belvárosi, zárt sorú lakóépület.
9. A védett érték leírása:		A földszintes épület homlokzata öttengelyes, szélső tengelyben található a hangsúlyos kapubejáró. A további négy tengelyben hármasszertű kapcsolt gerébtokos ablakok találhatók. A homlokzat közepe rizalitként kissé kiemelt. A homlokzat az ablakokat keretező geometrikus vakolatarchitektúrával tagolt. A homlokzati játékot a négyféle

	anyagminőségű/színű vakolt felület váltakozása is adja. A homlokzatot háromrésze osztott párkány zárja le. A bejárat szigorúan szerkesztett, a nagy kapu felett vasbetonlemez előtető és felülvilágító található. A bejáratimotívum bástyaszerűen kiemelt, a tetőszinten ablakkal könnyített.
10. Értékleltár:	-
11. Építéstörténet:	Térképi megjelenítés: Az épület tömbje a Magyarország Első Katonai Felmérése (1782-1785) térképen már jól kivehető. Az épület pontos helyzetét itt még nem lehet megállapítani. A Második Katonai Felmérés (1819-1869) térkép már ábrázolja a házakat, de itt még nem látható a jelenlegi beépítés. A Kataszteri Térkép (XIX. század) pontosan ábrázolja az épület helyzetét, jól kivehető a mai beépítési mód.

Az 1863-as térképen Sas utca, hrsz 1091. Száma 125

A lélekösszeírás 1847-ből:

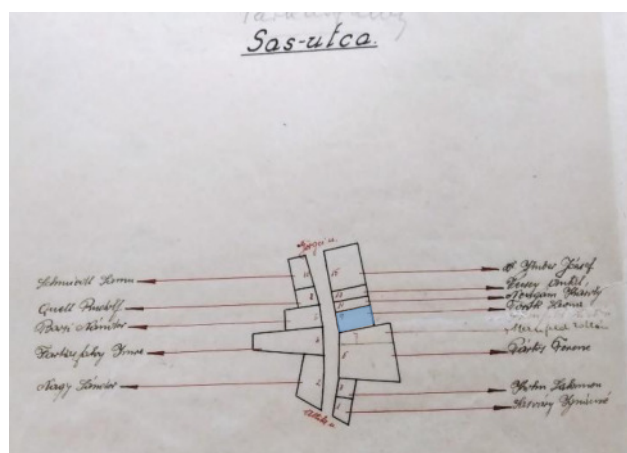
125 névhez Hajdú József (építőmester 1852???)

Az utca neve korábban Sas utca, jelenleg Farkasfalvy Imre utca.

„Sas utca: az Attila- és Görgei-utcákat összekötő utca. A sarkon állott Fekete Sas-kocsmá után hívják Fekete Sas-, majd Sas-utcának.” (Tragor Ignác: Vác és határáinak hely- és ingatlannevei - Váci könyvek 22. (Vác, 1935))

„Sas utca: a Báthory-utcával párhuzamosan haladó utca, mely a Vásárteret köti össze az Attila- utcával. A sarkon állott és Fekete Sashoz címzett kocsmá után hívták Feketesas utcának. A megrövidített elnevezést 1888-ban is meghagyták.

Ebben az utcában volt háza e század elején özv. Petőfi Istvánnénak, a nagy költő sógorasszonyának.” **Tragor Ignác:** Vác utcái és terei (Vác, 1918)

130. Sas-utca.

h. sz.	tulajdonos	h. sz.	megjegyzés	H. sz.
1	Károlyi József	1	Sas-utca u. 1.	1083
2	Vágy László	2	Sas-utca u. 2.	1084/2
3	János Salamon	3		1088
4	Farkasfalvy Imre	4	Sas-utca u. 3.	1089/1
5	Péter Ferenc	5		1089
6	Bécsi Károly	6		1080/12
7	Károlyi József	7		1080/14
8	Károlyi József	8		1080/16
9	Károlyi József	9		1086
10	Károlyi József	10	Görgey u.	1091
11	Károlyi József	11		1092/1
12	Károlyi József	12		1092/2
13	Károlyi József	13	Görgey u. 2.	1093/2

Korábbi helyrajzi száma: 1091, tulajdonos Török Leona

Az épület a 30-as években épülhetett. Az 1925-os párizsi világkiállításon kiteljesedő Art-deco stílus hatása is megjelenni látszik a homlokzaton. A kor építészetére jellemző modern megformálás, a jellemzően egyenes vonalak, a geometrikus formák, a különböző vakolati struktúrák játéka jelenik meg a homlokzaton.

Az épülethez hasonló homlokzati megformálású épület található a Görgey utca 4. szám alatt, mely épületet feltehetően ugyanaz a mester építette. A Görgey u. 4-ről rendelkezésre állnak tervek, mely épület 1939-es engedély alapján épült, az építési vállalkozó Schwarz Ferenc képezett kőműves volt.

Görgy utca 4.

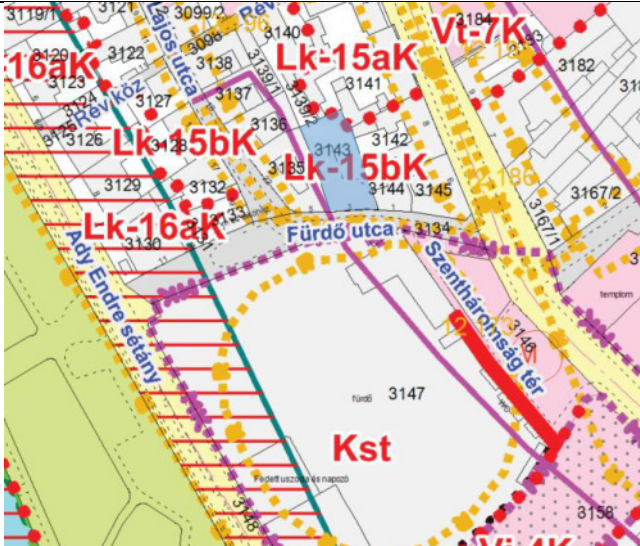
12. Állapotfotók:

Állapotfotók 2021.:

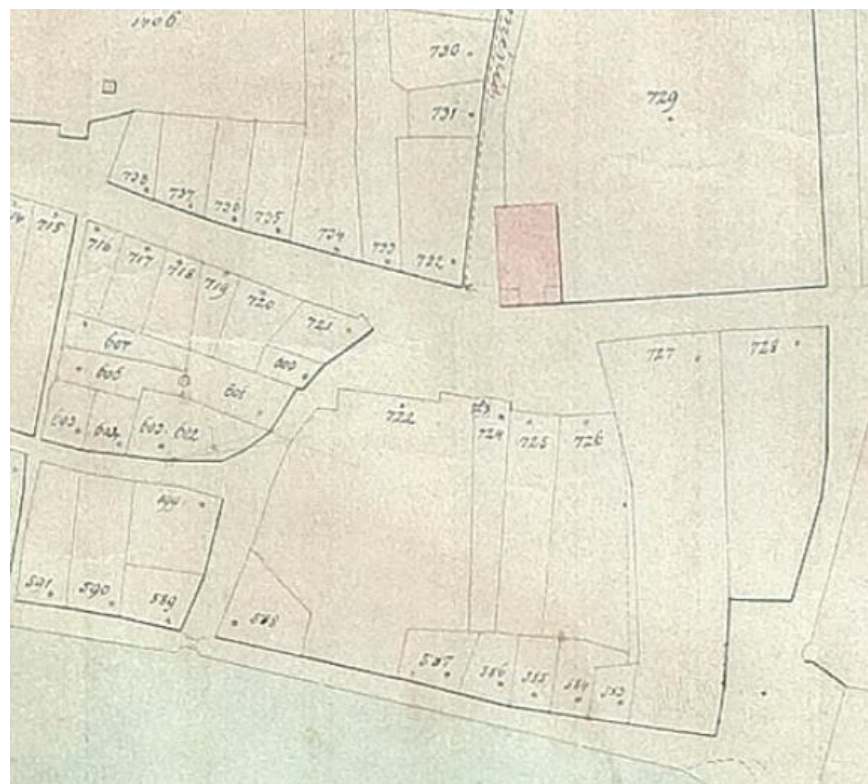

		
13. Jelenlegi állapot leírása:	Az épület állapota kielégítő, bár homlokzatának felújítása időszerű. Néhány helyen leázás látható (eresz és előtető környéke). A faszervezetek, nyílászárók mázolása hiányos, helyreállításuk szükséges.	
14. Felújítási javaslat:	Teljes homlokzatfelújítás javasolt. A meglévő fa szerkezetű nyílászárók megtartása javasolt. Cseréjük esetén a TKR rendelkezéseinek megfelelően csak fa szerkezetű nyílászáró beépítse megengedett. Az építészeti karakter megőrzése érdekében mindenképpen javasolt a jelenlegi ablakosztások megtartása. Ugyanezen okból nem javasolt az épület külső hőszigetelése az építészeti tagozatok megtartása érdekében.	
15. Felújítási támogatás:	-	

a helyi védelem alatt álló építészeti értékek nyilvántartására

1. A védett érték megnevezése:		Lakóház
2.Helye:	cím:	Vác, Fürdő utca 3.
	helyrajzi szám:	3143
	SZT kivonat:	
	GPS koordináta:	47°46'35.2"N 19°07'39.1"E
3. A védelmet megállapító rendelet:		/2025. (.....) önkormányzati rendelet
4. A védelem típusa:		TKR. 8. § (1a) a) az építmény egésze
5. A védett érték rendeltetése:		lakóépület
6. TKR szerinti besorolás:		Hagyományőrző településközpont
7. Egyéb védelem:		 - helyi védett terület: Belváros, törzsszám: 2.0.2. - régészeti lelőhellyel érintett - MJT terület: törzsszám: 4312 - tájvédelmi szempontból meghatározó terület övezete
8. A védelem indoklása:		Az épület a belvárosi zártosorú beépítés szép példája, téglarchitektúrája különlegessé teszi. Az utcában a szomszédos épületekkel együtt Vác egyedi, sajátos hangulatát nyújtja.
9. A védett érték leírása:		Az épület zártosorú beépítésű, földszintes épület 5 tengelyes. A szélső tengelyben található az egyenes záródású járművel is járható nagykapu. A

	homlokzat szélső két tengelye rizaltként kiemelt. A rizalit szélein, illetve a másik két tengely között vakolatkváderrel díszített. Az ablakok alatt végigmenő könyöklőpárkány található. A homlokzati felület sárgás színű téglával burkolt, a zárópárkány vakolt kialakítású. A lábazaton mészkő burkolat látható, mely újabb kialakítás, az épületet 2006 körül újítták fel. Előtte vakolt lábazata lehetett. Nyílászárói szintén cserére kerültek, de az eredeti megjelenésnek megfelelően.
11. Építéstörténet:	Térképi megjelenítés: Az épület tömje a Magyarország Első Katonai Felmérés (1782-1785) térképen jól kivehető. A térkép részletezettségéből adódóan itt a ház ábrázolása nem látható még. A Második Katonai Felmérés (1819-1869) térkép már ábrázolja a házakat, de itt még nem látható a jelenlegi beépítési mód, az utcahálózat a maival megegyező. A Kataszteri Térkép (XIX. század) már a mai beépítési mód látható, az épületek pontosan kirajzolódnak.

1863. térkép

Az 1863-es Vác városát ábrázoló térképen 601-es számmal jelöli az ingatlant.
Az 1847-es házösszeírás a telek tulajdonosaként Petrovich Jánost jelöli meg.

Az utca, melyen a ház áll, neve többször változott az idők folyamán. Jelenlegi nevét 1953-ban kapta. Nevei sorrendben: 1718 Duna u., 1888 Sörház u., 1910 Argenti Döme u., 1928 Sörház u., 1948 Eszperantó u., 1953 Fürdő u.

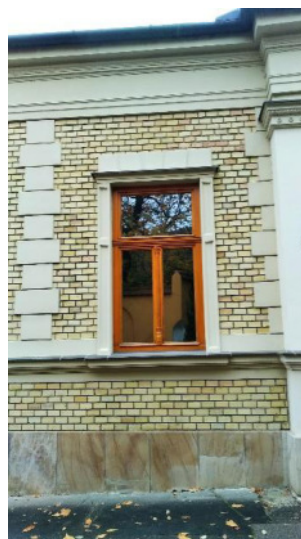
A nevek eredetéről Tragor: Vác és határának hely- és ingatlannevei (Vác, 1935) című könyvében olvashatunk.

„Argenti-utca

a Szentháromság-térről a Dunára vivő utca. A XVIII. században Duna-utcának hívták. Mikor Püspök-Vác sorházát, a Nagysörházat oda építették, Sorház-utcának nevezték 1910-ig, akkor a városi hatóság hírneves díszpolgára, dr. Argenti Döme tiszteletére ennek nevére keresztelte...”

12. Állapotfotók:

Állapotfotók 2021.:

132. Jelenlegi állapot leírása:

Az épület felújított, felújítása 2006 után történt. Állapota megfelelő.

14. Felújítási javaslat:

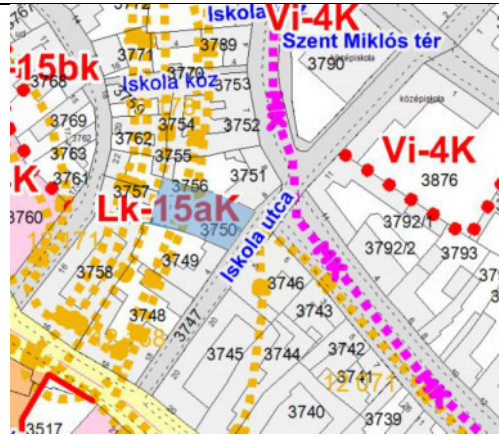
-

15. Felújítási támogatás:

-

TÖRZSKÖNYV 18.4

a helyi védelem alatt álló építészeti értékek nyilvántartására

1. A védett érték megnevezése:		Lakóház
2. Helye:	cím:	Vác, Iskola utca 6.
	helyrajzi szám:	3750
	SZT kivonat:	
	GPS koordináta:	47°46'24.1"N 19°07'57.3"E
3. A védelmet megállapító rendelet:		/2025. (.....) önkormányzati rendelet
4. A védelem típusa:		TKR. 8. § (1a) a) az építmény egésze
5. A védett érték rendeltetése:		lakóépület
6. TKR szerinti besorolása:		Hagyományőrző településközpont
7. Egyéb védelem:		 - helyi védett terület: Belváros, törzsszám: 2.0.2. - régészeti lelőhellyel érintett - Műemléki környezet: törzsszám: 9345
8. A védelem indoklása:		Belvárosi zárt sorú polgári ház
9. A védett érték leírása:		Zárt sorú beépítésű, utcával párhuzamos gerincű nyeregtetős lakóház az épület 5 tengelyes, kiemelt pincészinttel készült. A bal szélső tengelyben található a kapu, a többiben azonos kialakítású ablakok. A keretezett ablakok alatt vakolt könyöklőpárkány felette egyenes záródású párkány díszítő mezővel. A homlokzatot kváderdíszes vakolt oszlopdíszek tagolják, a falmezők látszó téglaburkolatúak. A homlokzatot 3 részes vakolt párkány zárja le. Az ablakok alatt azok tengelyéhez igazodóan pinceablakok találhatók, melyeket

	kovácsoltvas rácsok díszítenek. A szélső tengelyben díszített, kétszárnyú nagykapu található. A kapuszárnyakon üvegezett íves záródású betekintőablakok találhatók kovácsoltvas ráccsal. A szárnyakon timpanon motívum helye látható.
10. Értékleltár:	Díszes fa nagykapu Pinceablakok kovácsoltvas rácsa:
11.Építéstörténet::	Térképi megjelenítés: Az épület tömbje a Magyarország Első Katonai Felmérés (1782-1785) térképen jól kivehető. A térkép részletezettségéből adódóan a ház ábrázolása még nem látható.

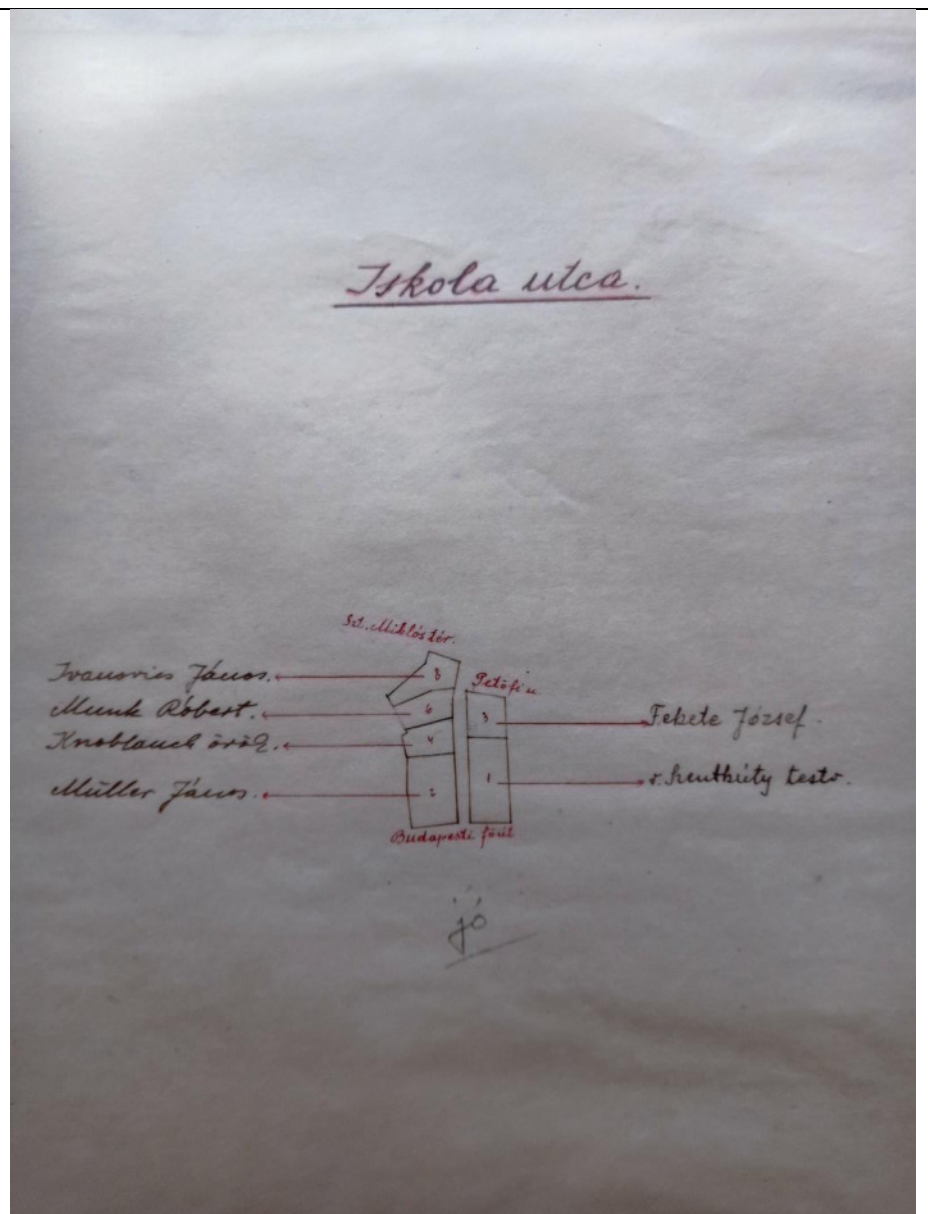
A **Második Katonai Felmérés** (1819-1869) térképén már megjelenik a házak ábrázolása, de a pontos, jelenlegi beépítési mód még nem látszódik.

A **Kataszteri Térkép** (XIX. század) térképén már mai keretes beépítés látható. Az épület pontos lehatárolása már látható.

Az Iskola-utca a Szent Miklós-térről a Budapesti-főútra vivő utca 1888 óta. Azelőtt Ispotály- és Koroda-utcának hívták. (Tragor Ignác: *Vác és határának hely- és ingatlannevei* - Váci könyvek 22. (Vác, 1935))

PMH tervtár 95/3091

A Polgármesteri Hivatal tervtárában fellelhető dátumozás nélküli utcalista alapján a ház tulajdonosa Munk Róbert. Más hasonló utcalisták az 1930-as évekre dátumozottak. Munk Róbert nevű személy 1926-ban kért és 1932-ben kapott váci községi kötelékbe való felvételt, illetőséget, miután 1930-ban elnyerte magyar állampolgárságát. Munk Róbert a 30/1932 közgyűlési jegyzőkönyv szerint 1894. november 22-én született Wilkoviczen, szülei Munk Gábor és Deutsch Cecília. Munk Róbert nevű cégvezetőt az Első magyar szövő-kötő-gyár igazgatósága 1935-ben nevezte ki a gyár igazgatójává.¹

A ház.....

12. Állapotfotók:

Állapotfotók 2021.:

¹ Váci Hírlap 49. évf. 1935. 12. szám 3. oldal

Belső udvar képei 2022:

Állapotfotók 2024:

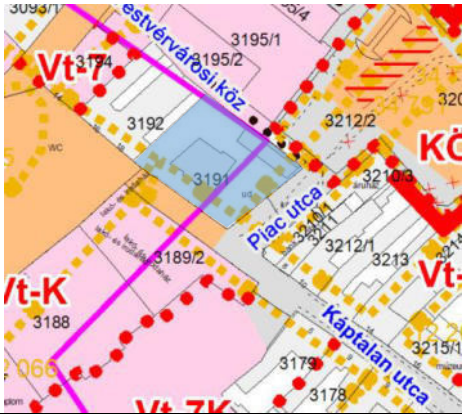
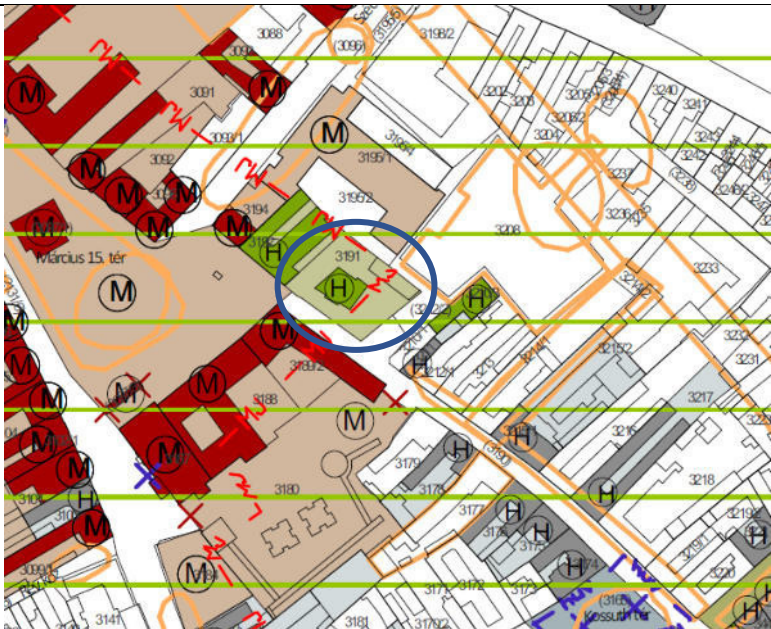

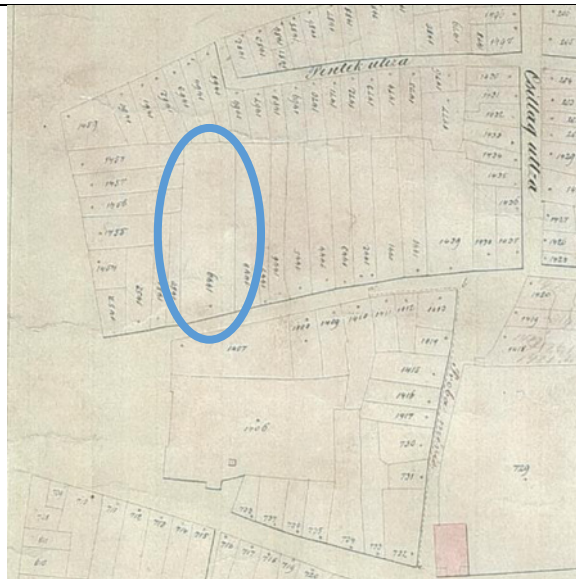
13. Jelenlegi állapot leírása:	A tetőhéjazat felújításra került. A homlokzati vakolatdíszek sérültek, de elegendő részlet található a homlokzaton annak teljes visszaállításához. A homlokzat felújítandó.
14. Felújítási javaslat:	A homlokzatot az eredeti díszítések helyreállításával kell felújítani. A nyílászárók osztásrendje megtartandó. A fa kapu régi archív fotók alapján eredeti megjelenésében állítandó helyre. A pince kovácsoltvas ablakrácsai szintén megtartandók, felújítandók. Az ereszcsonatorna tartók lehetőség szerint szintén megtartandók
15. Felújítási támogatás:	-

TÖRZSKÖNYV 18.05

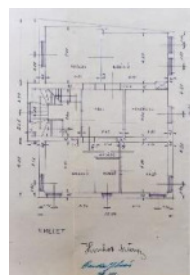
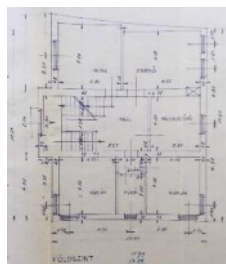
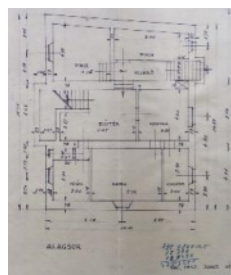
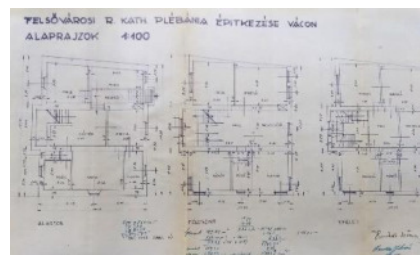
a helyi védelem alatt álló építészeti értékek nyilvántartására

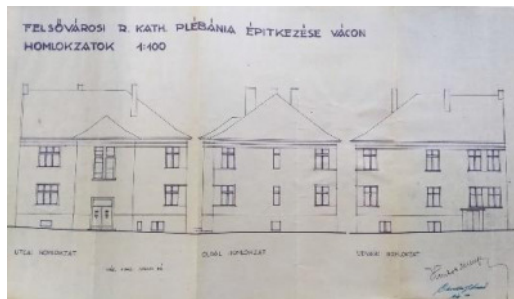
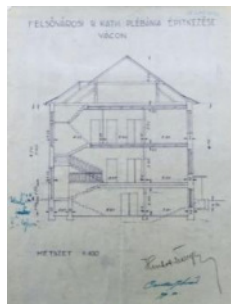
1. A védett érték megnevezése:		Római katolikus plébánia
2. Helye:	cím:	Vác, Káptalan utca 2.
	helyrajzi szám:	3191
	SZT kivonat:	
GPS koordináta:		
3. A védelmet megállapító rendelet:		/2025. (.....) önkormányzati rendelet
4. A védelem típusa:		TKR. 8. § (1a) a) az építmény egésze a Káptalan utcai kerítéssel együtt
5. A védett érték rendeltetése:		plébánia épület
6. TKR szerinti besorolása:		Hagyományőrző településközpont
7. Egyéb védelem:		 - helyi védett terület: Belváros, törzsszám: 2.0.2. - régészeti lelőhellyel érintett: 12192 - MJT terület: törzsszám: 4312
8. A védelem indoklása:		Az 1940-es évek építészeti stílusjegyeit képviselő modern belvárosi épület.

9. A védett érték leírása:	Az épület a Káptalan utcában szabadonállóan, de a főtér felőli oldalával a zárt sorú beépítés lehetőségét biztosítva épült plébániaépületként. Az épület alagsor, földszint és egy emeletes. Az épület háromtraktusos, kiemelt középrizalittal. A középső kiemelésben, az utcafronton található a lépcsőház. Az alagsorban pincék valamint a kiszolgáló helyiségek (konyha, kamra mosókonyha), a földszinten irodák a házvezetőnő szobája, illetve két kápláni lakrésztalálható, az emeleten pedig a plébános lakása helyezkedik el. Az épület sáttortetővel, vakolt homlokzattal készült, az ablakok közötti betétekben terméskő burkolattal. Az ablakok felett a széleken konzollokkal alátámasztott kinyúló párkánylemezek találhatók.
10. Értékleltár:	Kőlabazatú éttört kerítés és kapukeretezés, eredeti kiskapuval, kerítéselemekkel.
11. Építéstörténet:	A Kataszteri Térképen (XIX. század) szerepel az ingatlan, melyen akkor még egy U-alakú beépítésű ház állt. „Vác Alsó város” című, a Kataszteri térképpel egykorú 1863-as térképen szintén így szerepel az ingatlan 1449. sorszámmal, melyhez tartozó 1847-es telekösszeírás szerint az ingatlan a közös Plébániához tartozott.

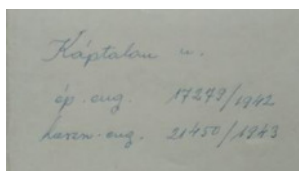
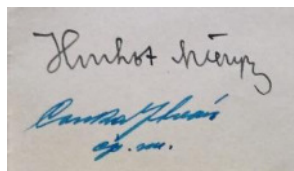

Az új plébániaépület építése 1942-ben kezdődött meg. Az engedélyezési tervek megtalálhatóak a Váci Polgármesteri Hivatal tervtárában (PMH Tervtár 104/4280). A helyszínrajzon is látható, hogy az épület a telekhatártól visszahúzva, az eddigi beépítési módtól eltérően épült. Ennek okáról a Váci Hírlap 1942.08.22 / 67. számában olvashatunk a 2. oldalon. A középítési bizottság döntésének értelmében az utca szélesítése tervezett, ezért került az épület az utcától visszahúzva elhelyezésre. Az utca szélesítése azonban, ahogyan azt a mai beépítés mutatja nem valósult meg. A szélesítés tervét a plébániaépület elhelyezése őrzi.

A terven szerepel ház építőmesterének neve is, aki Csuka István, ismert váci építési vállalkozó volt. A Váci Hírlap cikke (1942-09-02 / 70. szám), amely arról számol be, hogy a régi plébániaépület bontási munkái megkezdődtek, az új épület vállalkozóiként a Krizsek és Pitz építőmesterek nevét említi meg. A terveken szerepelnek a kiadott építési és használatbavételi engedélyek sorszámai is.

Az ingatlanon lévő egyéb építmények: Kereskedelmi-szolgáltató épület (tervező: Kapitány József DLA, 1999-2000)

12. Állapotfotók:

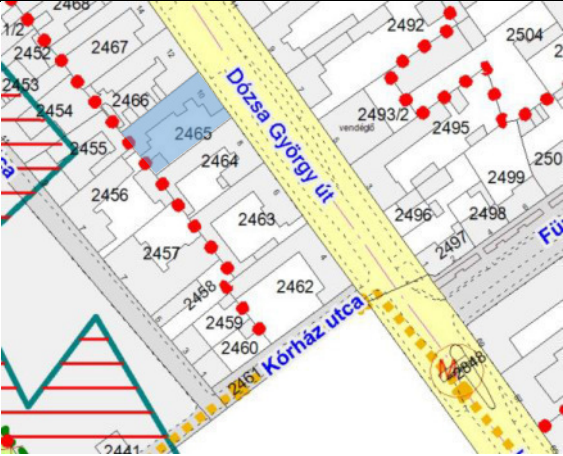
Állapotfotók 2021.:

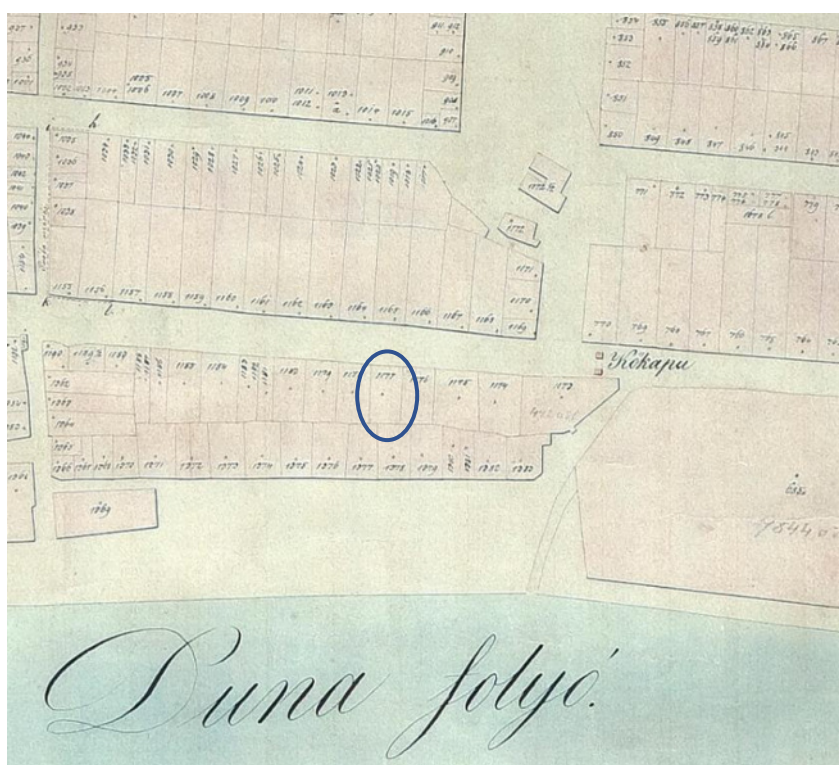
	 	
13. Jelenlegi állapot leírása:	Az épület állapota megfelelő, kielégítő.	
14. Felújítási javaslat:	Energetikai korszerűsítése során a homlokzati architektúra megőrzése érdekében a homlokzat külső hőszigetelése nem javasolt. A nyílászárók az eredeti osztások megtartásával támogatható.	
14. Felújítási támogatás:	-	

TÖRZSKÖNYV 18.6

a helyi védelem alatt álló építészeti értékek nyilvántartására

1. A védett érték megnevezése:		Lakóház
2. Helye:	cím:	Vác, Dózsa György út 10.
	helyrajzi szám:	2465
	SZT kivonat:	
GPS koordináta:		47°47'04.3"N 19°07'15.5"E
3. A védelmet megállapító rendelet:		.../2025. (.....) önkormányzati rendelet
4. A védelem típusa:		TKR. 8. § (1a) b) az építmény egy része: kapuzat
5. A védett érték rendeltetése:		lakóépület
6. TKR szerinti besorolása:		Hagyományőrző zárt sorú lakóterületek - észak
7. Egyéb védelem:		 - helyi védett utcakép: Dózsa György út: 11.2
8. A védelem indoklása:		A védett utcaképben megjelenő, hagyományos kialakítású, Kisvádra jellemző egyenes záródású kapuzat. Különlegessége, hogy nem az épület közepén, illetve az épülettel egybeépítve, hanem az oldalhatárnál jelenik meg a kapu. A kapuszárnyak hagyományos megjelenésűek, eredetiek, védelmük szintén indokolt.
9. A védett érték leírása:		Vakolt, párkánytagozattal lezárt téglapillérekhez kapcsolódó kis tetőszerkezet alkotja a kaput. A tetőt párkánytagozatos gerendákon ülő faragott végű gerendákra szerkesztették, a tetőt cserépfedéssel készült. A kapuszárnyak hagyományos kialakítású felnyíló fa szerkezetek. A nagykapun belül nyitható személybejáró kiskapuvál. A kapuszárnyak vázta bláztatosak, a mezőkben keretezett kvádermotívummal, a kiskapuk nyíló része felett apácaráccsal.

10. Értékleltár:	-
11. Építéstörténet:	Térképi megjelenítés: Az épület tömbje a Magyarország Első Katonai Felmérés (1782-1785) térképen jól kivehető. Az adott területen már ábrázoltak házakat, de a térkép részletezettségéből adódóan a pontos helyzetét az épületnek nem lehet meghatározni. A Második Katonai Felmérés (1819-1869) térképen is jól kivehető a házak, de itt még nem látható a jelenlegi beépítési mód. A Kataszteri Térkép (XIX. század) pontosabban ábrázolja az épületek elhelyezkedését, jól látható a jelenlegivel azonos beépítési mód. Az épületszerkezetekből következtethető (pallótokos ablak), hogy a térkép a jelenleg is az ingatlanon álló épületet ábrázolja.

„Vác Felső város” című, a Kataszteri térképpel egykorú 1863-as térképen szintén így szerepel az ingatlan 1177. sorszámmal, melyhez tartozó 1847-es telekösszeírás szerint az ingatlan Kurdi István, Alsó tulajdona.

Az épület utcai homlokzata felett láthatóan két tulajdonos diszponál. A baloldalon megmaradtak az eredeti pallótokos ablakok. A jobb oldalon az ablakok cserére kerültek, helyük az eredeti lehet, de megmagasították őket. Az ablakok körüli keretezés új, eredetileg keretezés nélküliek lehettek az ablakok, ahogy a ház jobb oldalán látható. A kapu körüli tagozatból látszik, hogy valamilyen keretezett homlokzati díszítése lehetett korábban a háznak.

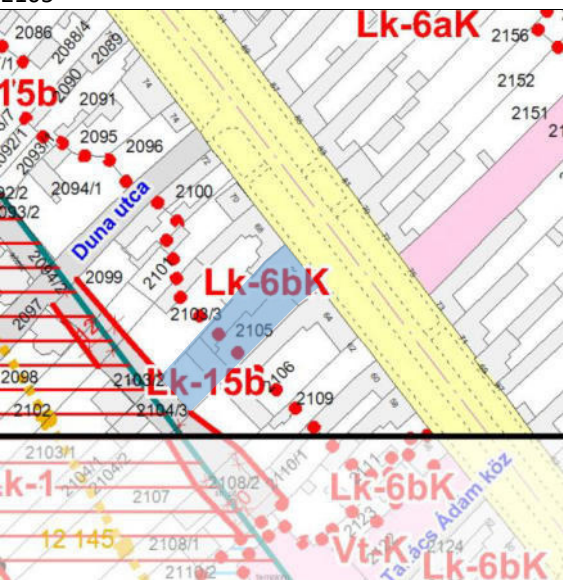
9. Állapotfotók:

Állapotfotók 2021.:

	
13. Jelenlegi állapot leírása:	A jobboldali téglakapuoszlop megfelelő állapotú, a bal oldali oszlop felső harmada valószínűsíthetően leázás következtében megrogyott, párkányzata, fedése sérült, hiányos. A gázvezeték a kapuoszlopon keresztül került bevezetésre. A fa szerkezetű kapu felújításra szorul. Az illesztések több helyen szétnyíltak, főként az alsó részei sérültek a kaput érő csapóeső következtében. A kapuba levélbedobó nyílást vágtak, kilincse nem a kapuhoz illő.
14. Felújítási javaslat:	A teljes kapuzat felújításra szorul. A kapu feletti kis tetőt helyre kell állítani, a sérült részeket cserélni kell, a fa elemeket le kell mázolni. A kapu oszlopok vakolandók, a jobb oldalon a zár tagozat a bal oldali alapján helyreállítandó. A kapuszárnyak a szükséges helyeken kiegészítendő, mázolandók. Javasolt új zár és kilincs, valamint fém rugdosólemez beépítése. A rugdosólemez színre mázolandó.
15. Felújítási támogatás:	-

TÖRZSKÖNYV 18.7

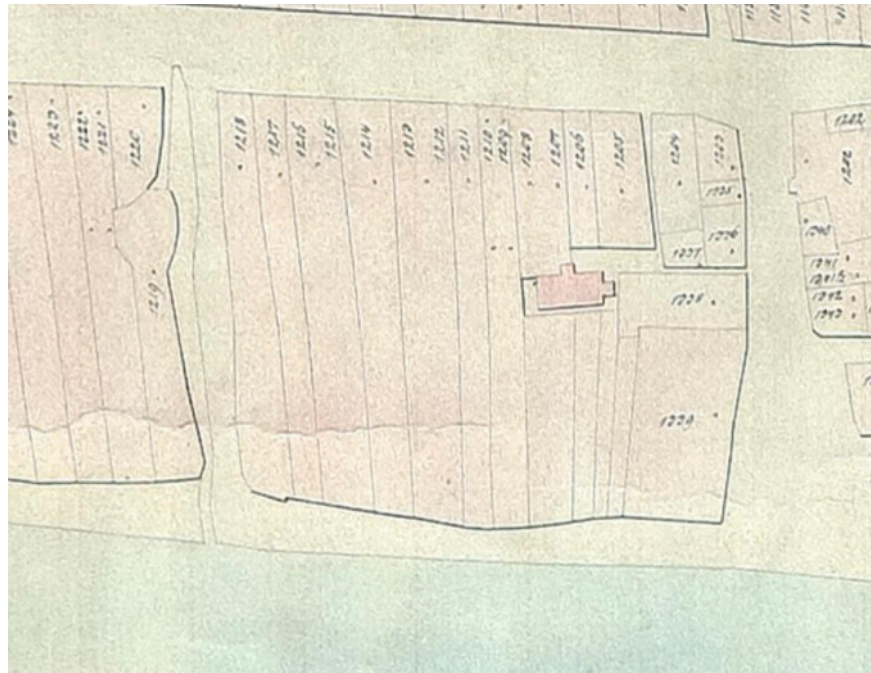
a helyi védelem alatt álló építészeti értékek nyilvántartására

1. A védett érték megnevezése:		Lakóház
2.Helye:	cím:	Vác, Dózsa György út 66.
	helyrajzi szám:	2105
	SZT kivonat:	
	GPS koordináta:	47°47'18.1"N 19°06'60.0"E
3. A védelmet megállapító rendelet:		/2025. (.....) önkormányzati rendelet
4. A védelem típusa:		TKR. 8. § (1a) b) az építmény egy része: kapuzat – keret és kapuszárny
5. A védett érték rendeltetése:		lakóépület
6. TKR szerinti besorolása:		Hagyományőrző zárt sorú lakóterületek - észak
7. Egyéb védelem:		 - helyi védett utcakép: Dózsa György út: 11.2
8. A védelem indoklása:		A védett utcaképpen megjelenő, hagyományos kőkapuzat.
9. A védett érték leírása:		Tizenegy részből álló kosárárvés záródású kőkeret. Záróköve, illetve az oszlopok tetején lévő párkányelem festett. A zárókőben jel nem látható. A kapu íves záródása két-két elemből áll. Az alsó elemekhez előre állóan hengeres, legömbölyített tetejű kerékvető kapcsolódik. A fa kapu gazdagon díszített. A felnyíló nagykapuban közepén külön nyitható személykapu található. A kapu a kőkeret oszlopfejeinek magasságában osztott. Az osztás felett zsaluzia-szerű megjelenésű, alatta háromrészesre osztott, melyből a kiskapu a középső elem. A két szélső kapurész váztablázatszerű, osztott, eg-

	vízszintes tábla felett két függőleges keretezett tábla található. A vízszintes elem közepén egy, a függőleges elemek középvezetékében 3-3 kör alaprajzú díszítőelem található.
10. Értékleltár:	-
11. Építéstörténet:	Térképi megjelenítés: Az épület tömbje a Magyarország Első Katonai Felmérés (1782-1785) térképen jól kivehető. Az adott területen már ábrázoltak házakat, de a térkép részletezettségéből adódóan a pontos helyzetét az épületnek nem lehet meghatározni. A Második Katonai Felmérés (1819-1869) térképen is jól kivehető a házak, de itt még nem látható a jelenlegi beépítési mód. A Kataszteri Térkép (XIX. század) pontosabban ábrázolja az épületek elhelyezkedését, jól látható a beépítési mód.

„Vác Felső város” című, a Kataszteri térképpel egykorú 1863-as térképen szintén szerepel az ingatlan 1214. sorszámmal, melyhez tartozó 1847-es telekösszeírás szerint az ingatlan Molnár Kovács István tulajdona.

Az épület hattengelyes, utcával párhuzamos gerincű zárt sorúan beépített földszintes lakóépület balról a harmadik tengelyben kosárféles záródású kőkeretes kapuval. A kapuzat a falsíktól visszahúzva helyezkedik el. A homlokzatot a lábazattól induló 6 db fejezettel ellátott féloszlop tagolja, melyet két részes párkány zár le az eresz alatt. A nyílászárók nem eredetiek, a nyílások mérete is változott, a két homlokzati oldalon más típusú ablakok kerültek beépítésre. A jobb oldalon valószínűleg nyílászárószélesítés is történt. az ablakkeretek leegyszerűsítettek, nem eredeti kialakításúak.

9. Állapotfotók:

Állapotfotók 2021.:

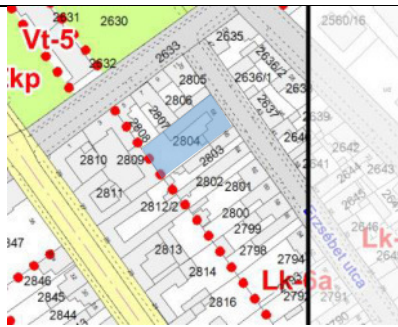
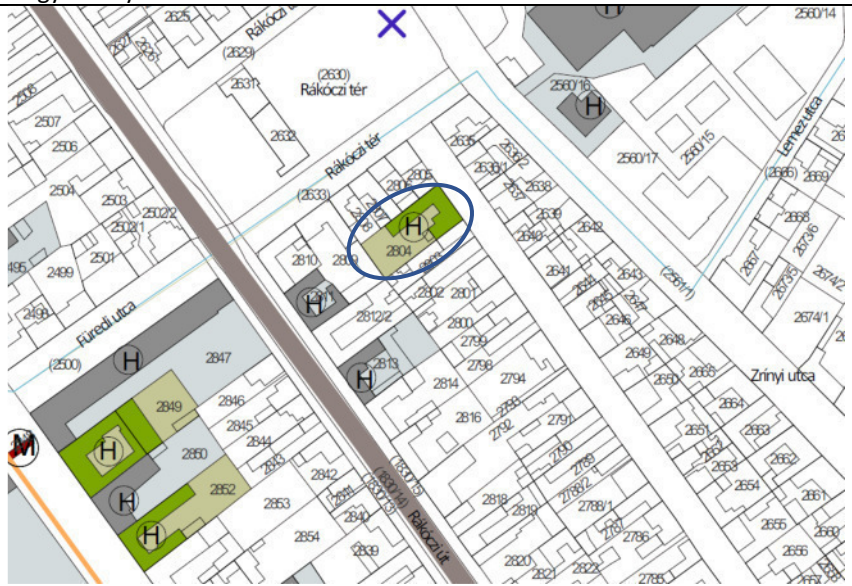
13. Jelenlegi állapot leírása:

A kőkereten csak kisebb sérülések találhatók, a jobboldali kapuoszlopban

	korábbi csengő helye látható. A kőkereten több helyen a korábbi lefesték nyoma látható, jelenleg csak az oszlopfejezet, illetve a zárókő festett, de a zárókő festék rétege részben lemállott. A kapu felújításra szorul, több helyen sérült, egy teljes rozettadísz hiányzik, a továbbiak sérültek. A kapun kivágott levélbedobó található.
14. Felújítási javaslat:	A kőkeretről a festéknyomokat el kell távolítani, a felületi sérülések szakszerűen pótolhatók. A kőkeret hidrofóbizálása javasolt. A kőkeret csak kőrestaurátor bevonásával állítható helyre! A fakapu sérülései, hiányai kiegészítendőek. A kapun elhelyezett csengő, zárazás és a levélbedobó helye, megjelenése a felújítás előtt tervezendő. A kapuzatról (keret + kapu) a felújítás megkezdése előtt M1:25 felmérési terv készítendő. A homlokzat mindkét oldalán egységes színezést, homlokzatképzést kell kialakítani!
15. Felújítási támogatás:	-

TÖRZSKÖNYV 18.8

a helyi védelem alatt álló építészeti értékek nyilvántartására

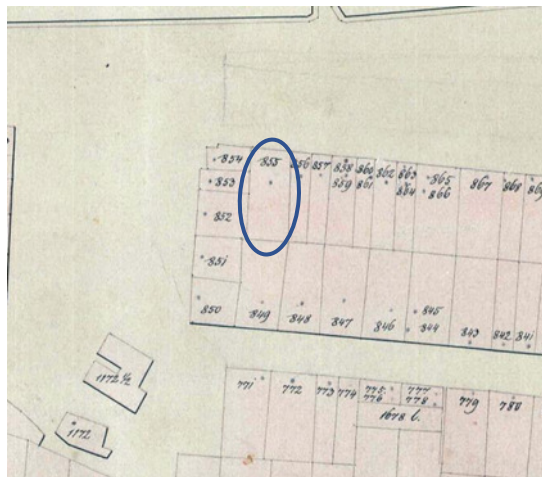
1. A védett érték megnevezése:	Lakóház
2. Helye:	cím: Vác, Erzsébet utca 68.
	helyrajzi szám: 2804
	SZT kivonat:
	GPS koordináta: 47°47'04.2"N 19°07'28.5"E
3. A védelmet megállapító rendelet:	/2025. (.....) önkormányzati rendelet
4. A védelem típusa:	TKR. 8. § (1a) a) az épület egésze
5. A védett érték rendeltetése:	lakóépület
6. TKR szerinti besorolása:	Hagyományőrző zárt sorú lakóterületek - észak
7. Egyéb védelem:	
8. A védelem indoklása:	A századfordulón épült épület a téglarchitektúra szép példája.
9. A védelembe vett érték leírása	Az épület földszintes U-alakú nyeregtetős épület. Az utcában zárt sorúan helyezkedik el. Utcai homlokzata 4 tengelyes, a második tengelyben található a kapu. A nyílások szegmensíves záródásúak. Lábazata vöröses árnyalatú műkő. A teljes homlokzat téglaburkolatú. Az ablakok téglával keretezettek, a homlokzatot fejezetes téglapillérdíszek tagolják. A oszlopok felett téglapárkány található. A zárópárkány részeként fogazott mintában rakott párkánydísz látható. Az épület korábban franciapala, most cserépfedésű. Az ablakokon kovácsoltvas rács található.
10. Értékleltár:	-

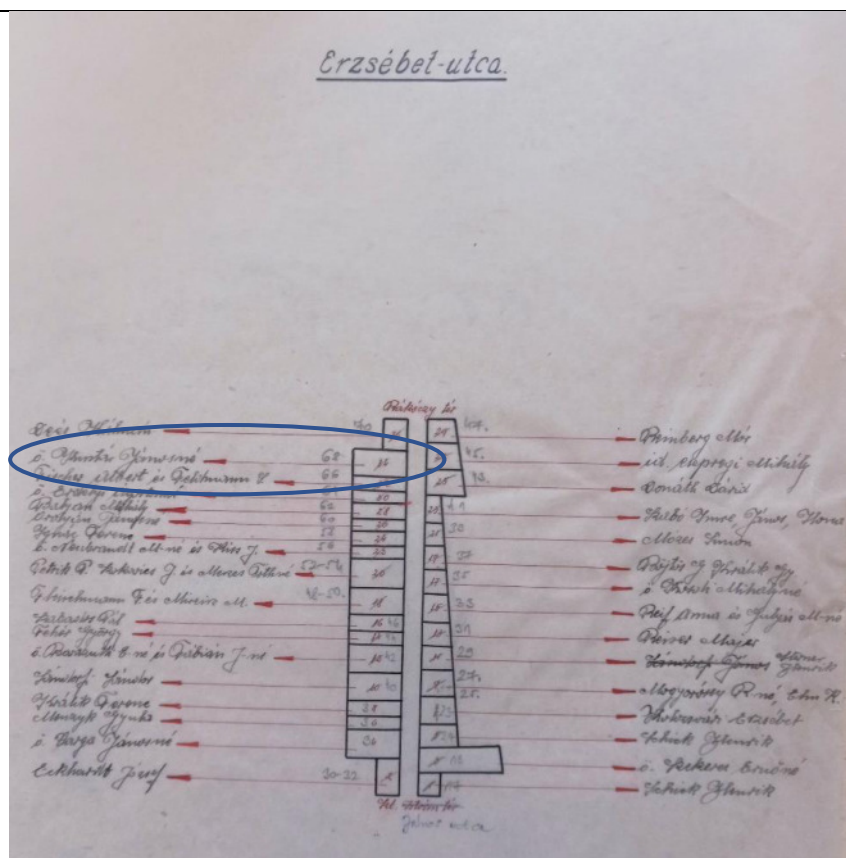
11. Építéstörténet:

A Kataszteri Térkép (XIX. század) L-alakú épületet ábrázol a telken. Az új épült a régi helyén, annak elbontásával épülhetett.

„Vác Felső város” című, a Kataszteri térképpel egykorú 1863-as térképen szintén így szerepel az ingatlan 855. sorszámmal, melyhez tartozó 1847-es telekösszeírás szerint az ingatlan Damir Márton és Flórián Márton tulajdona. A helyi lapokban két Flórián Márton nevű tanító lelhető fel. „A Váci iskolatársak Szövetsége tagjainak névsora 1924-25: rendes tagok: Id. Flórián Márton r. k. tanító, Tolmács. (Nógrád vm.) Ifj. Flórián Márton r. k. tanító, Tolmács. (Nógrád vm.)”

A PMH tervtárában található dátumozás nélküli Erzsébet utcai tulajdonoslista, mely a házak átszámozását is mutatja. Itt az ingatlan tulajdonosaként özv. Kustár Jánosné tüntetik fel. A házszám a dokumentum tanúsága szerint 34-ről 68-ra változott.

Elbeszélő forrásból tudjuk, hogy az épületben lakott Földvály Csaba (1943-ötvösművész.

12. Állapotfotók:

Állapotfotók 2021.:

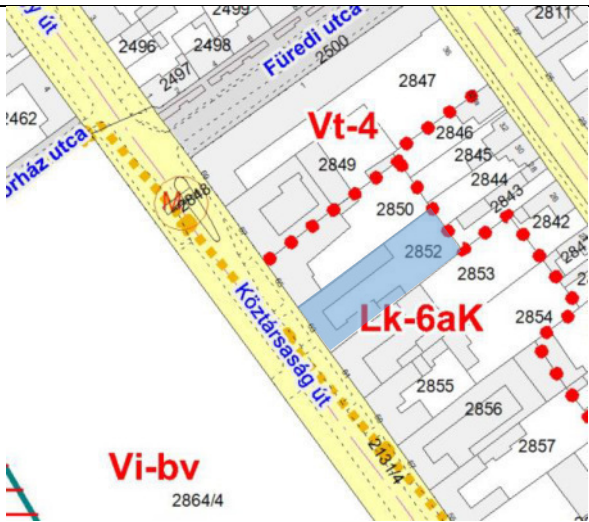
Állapotfotók 2024:

	
13. Jelenlegi állapot leírása:	A héjazat cserére került. A homlokzati téglaburkolat megfelelő állapotú. A megszüntetett konvektorszellőzők helyei elfalazásra kerültek, azonban anyagában nem illeszkednek a lábazat, illetve falburkolat anyagához. A kapu is helyreállításra szorul
14. Felújítási javaslat:	A téglaburkolat, a műkö lábazat, illetve az ablakosztás felújítás esetén megőrzendő. A megszüntetett konvektor szellőzők helye helyreállítandó téglá, illetve műkö pótlással. Redőnycsere esetén külső redőnyszekrény nem helyezhető el.
15. Felújítási támogatás:	-

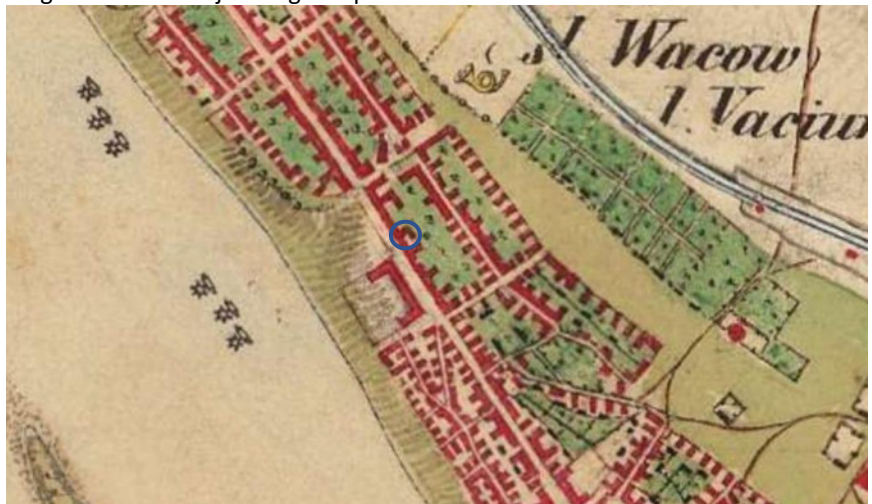
TÖRZSKÖNYV 18.9

a helyi védelem alatt álló építészeti értékek nyilvántartására

1. A védett érték megnevezése:		Lakóház
2. Helye:	cím:	Vác, Köztársaság út 63.
	helyrajzi szám:	2852
	SZT kivonat:	
	GPS koordináta:	47°46'59.8"N 19°07'21.9"E
3. A védelmet megállapító rendelet:		/2025. (.....) önkormányzati rendelet
4. A védelem típusa:		TKR. 8. § (1a) b) az építmény egy része: kapuzat
5. A védett érték rendeltetése:		lakóépület
6. TKR szerinti besorolása:		Hagyományőrző zárt sorú lakóterületek - észak
7. Egyéb védelem:		
8. A védelem indoklása:		Hagyományos kőkeretes kapuzat.
9. A védett érték leírása:		Kilenc részből álló kosárásvédelem. Zárókövénél kiemelt részen nem kivethető bevételek találhatók. A kapu függőleges elemén lévő kiszélesedő, tagozat és díszítés nélküli oszlopfej szerű kubusról indulnak a keretívek. Az elemek egyben keretezettek, mely keretezés vonalvezetését az oszlopfej-elem megszakítja. A kerethez kerékvetős elem nem kapcsolódik.
10. Értékleltár:		-
11. Építéstörténet:		Térképi megjelenítés: Az épület tömbje a Magyarország Első Katonai Felmérés (1782-1785) térképén jól kivehető. A térkép részletezettségéből adódóan a pontos helyzetét az épületnek nem lehet meghatározni, ekkor még épületeket a területen nem ábrázoltak.

A **Második Katonai Felmérés** (1819-1869) térkép már ábrázolja a házak, de itt még nem látható a jelenlegi beépítési mód.

A **Kataszteri Térkép** (XIX. század) pontosabban ábrázolja az épületek elhelyezkedését, jól látható a beépítési mód.

„Vác Felső város” című, a Kataszteri térképpel egykorú 1863-as térképen szintén így szerepel az ingatlan 767. sorszámmal, melyhez tartozó 1847-es telekösszeírás szerint az ingatlan Virtz Ferenc tulajdona.

9. Állapotfotók:

Állapotfotók 2021.:

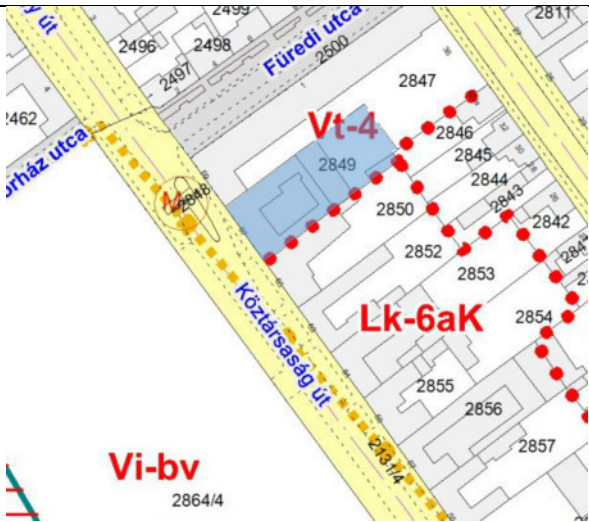
Állapotfotók 2024:

13. Jelenlegi állapot leírása:	A kőkereten kisebb, nagyobb sérülések, kopások láthatók. A keret letisztított.
14. Felújítási javaslat:	Felújítása, kiegészítése csak kőrestaurátor bevonásával történhet. Az épület vagy a ház felújítását megelőzően a keretről M 1:25 léptékű felmérési terv készítendő.
15. Felújítási támogatás:	-

TÖRZSKÖNYV 18.10

a helyi védelem alatt álló építészeti értékek nyilvántartására

1. A védett érték megnevezése:		Lakóház
2. Helye:	cím:	Vác, Köztársaság út 67.
	helyrajzi szám:	2849
	SZT kivonat:	
	GPS koordináta:	47°47'00.7"N 19°07'20.9"E
3. A védelmet megállapító rendelet:		/2025. (.....) önkormányzati rendelet
4. A védelem típusa:		TKR. 8. § (1a) b) az építmény egy része: kapuzat
5. A védett érték rendeltetése:		lakóépület
6. TKR szerinti besorolása:		Hagyományőrző zárt sorú lakóterületek - észak
7. Egyéb védelem:		
8. A védelem indoklása:		Kőkeretes kapuzat.
9. A védett érték leírása:		A kapunak csak az oszlopai készültek kőből. A négyzetes alaprajzú oszlopokat egyszerű tagozatú oszlopfő zárja, az alsó részen pedig hengeres alaprajzú, legömbölyített tetejű kerékvető kapcsolódik hozzá. Az oszlop alsó eleme és a kerékvető egy kőből faragott. Az oszlop alsó része a kő lábazathoz igazodik, a lábazat magasságában kissé kiszélesedik.

10. Értékleltár:

Dr. Kristóf Béla emléktábla:

Felirata:

ITT LAKOTT
DR. KRISTÓF BÉLA
1908-1995
VÁC VÁROS POLGÁRMESTERE
1945-1949 KÖZÖTT ÉS
1956. OKTÓBER 26-TÓL NOVEMBER 14-IG
LEGFŐBB ÉRDEME, HOGY A
FORRADALOM ALATT MEGŐRÍZTE
VÁROSUNK NYUGALMÁT
1956. DECEMBERÉTŐL AUSZTRÁLIÁBAN ÉLT
1990-TŐL VÁC VÁROS DÍSZPOLGÁRA
V.V.V.E. 2009.

A ház előtt áll Kolodko Mihály: Mária Terézia miniszobra.

11. Építéstörténet:

Térképi megjelenítés:

Az épület tömbje a **Magyarország Első Katonai Felmérés** (1782-1785) térképen jól kivehető. A térkép részletezettségéből adódóan a pontos helyzetét az épületnek nem lehet meghatározni, ekkor még épületeket a területen nem ábrázoltak.

A **Második Katonai Felmérés** (1819-1869) térkép már ábrázolja a házak, de itt még nem látható a jelenlegi beépítési mód.

A **Kataszteri Térkép** (XIX. század) pontosabban ábrázolja az épületek elhelyezkedését, jól látható a beépítési mód.

„Vác Felső város” című, a Kataszteri térképpel egykorú 1863-as térképen szintén így szerepel az ingatlan 769. sorszámmal, melyhez tartozó 1847-es telekösszeírás szerint az ingatlan Balassa Bálint tulajdona.

Az épületben lakott dr. Kristóf Béla, aki 1945 és 1949 között Vác város polgármestere volt.

1910-es évekbeli képeslap, jobb oldalon a házzal. (Héjjas Pál - Horváth M. Ferenc: Régi képeslapok - Old postcards - Alte Ansichtskarten, 1896 - 1950 - Váci Történelmi Tár 2. (Vác, 2001) 210. számú kép)

9. Mellékletek (fotók, felmérés):

Állapotfotó 2015 előtt:

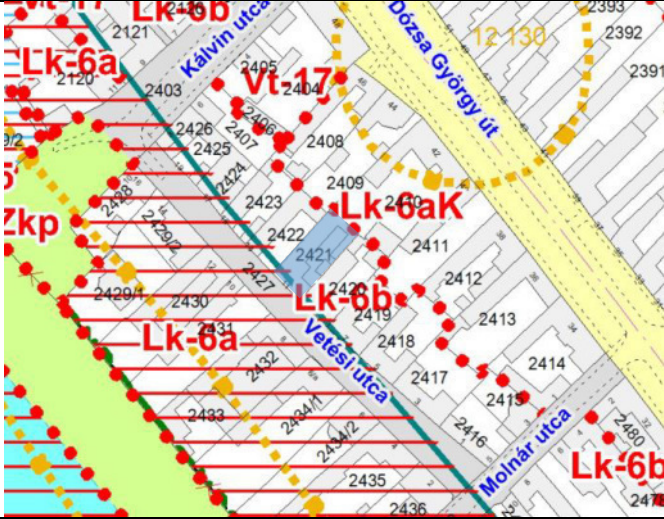

Állapotfotók 2021.:

	
12. Jelenlegi állapot leírása:	A kereten kisebb, nagyobb sérülések, bevésések (csengők helye) vannak, az oszlopfők kapusámban lévő oldalai sérültek, a jobb oldalon a tagozat már alig látható. A fa kapu tagozata be lett vésve a kőkeretbe. A kerékvetők több darabból állnak, az alsó részek utólagos kiegészítések lehetnek.
13. Felújítási javaslat:	A kőkeretet kőrestaurátor bevonásával kell helyreállítani, hogy a pótlások szakszerűen készüljenek el. A fa kapu tagozatát kell átalakítani és a kőkeretet visszapótolni.
14. Felújítási támogatás:	2015?

a helyi védelem alatt álló építészeti értékek nyilvántartására

1. A védett érték megnevezése:		Lakóház
2. Helye:	cím:	Vác, Vetési utca 11.
	helyrajzi szám:	2421
	SZT kivonat:	
	GPS koordináta:	47°47'10.4"N 19°07'04.8"E
3. A védelmet megállapító rendelet:		/2025. (.....) önkormányzati rendelet
4. A védelem típusa:		TKR. 8. § (1a) b) az építmény egy része: kapuzat
5. A védett érték rendeltetése:		lakóépület
6. TKR szerinti besorolása:		Hagyományőrző zárt sorú lakóterületek - észak
7. Egyéb védelem:		
8. A védelem indoklása:		Hagyományos kőkeretes kapuzat és fa kapu.
9. A védett érték leírása:		Kilenc részből álló kosárférfi záródású kőkeret. Zárókővében bevérfések nem láthatóak, rajta fekete színnel festett naiv keretezés és virágdísz ábrázolás található. A keret legalsó eleme kerékvetős. A kerékvető az alsó elemmel egybefaragott, a keret síkjában háromszög alakban kiszélesedő ütközőelemmel, mely a kapuzat vonalát finoman jelölendő kissé befelé dőlően faragott. A fa kapu hagyományos kialakítású közepén felnyíló nagykapuval és középső benyíló személybejárattal. A nagykapu felső része négyes osztatú, vízszintes lécezéssel. Az alsó rész hármastosztatú, alul vízszintes, felül átlós lamellázással.

10. Értékleltár:	-
11. Építéstörténet:	Térképi megjelenítés: Az épület tömbje a Magyarország Első Katonai Felmérés (1782-1785) térképen jól kivehető. Az adott területen már ábrázoltak házakat, de a térkép részletezettségéből adódóan a pontos helyzetét az épületnek nem lehet meghatározni. A Második Katonai Felmérés (1819-1869) térképen is jól kivehető a házak, de itt még nem látható a jelenlegi beépítési mód. A Kataszteri Térkép (XIX. század) pontosabban ábrázolja az épületek elhelyezkedését, jól látható a beépítési mód, mely a maival megegyező.

12. Állapotfotók:

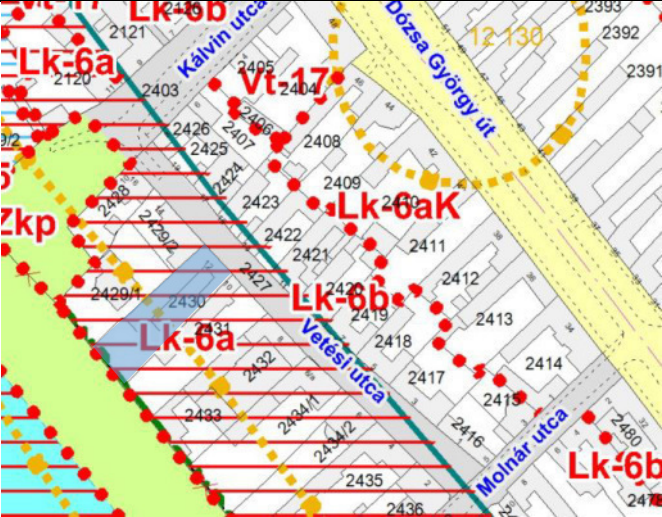
Állapotfotók 2021.:

		
13. Jelenlegi állapot leírása:	A kőkeret ép, komolyabb sérülések nem láthatóak rajta. A gázcső a bal kerékvetős kapuelemen keresztül került bevezetésre.	
14. Felújítási javaslat:	Javasolt a gázcső áthelyezése és ezt követően a kapuelem javítása, illetve a zárókő tisztítása. A fa kapu felújítandó, mázolandó. A kapura utólagosan felszerelt szerelvények (levélbedobó nyílás, csengő, kilincs) a felújítás során a kapuhoz illeszkedően (megjelenésben, elhelyezésben) alakítandók ki. A kőkeretről és a kapuról M 1: 50 felmérési terv készítése javasolt.	
15. Felújítási támogatás:	-	

TÖRZSKÖNYV 18.12

a helyi védelem alatt álló építészeti értékek nyilvántartására

1. A védett érték megnevezése:		Lakóház
2. Helye:	cím:	Vác, Vetési utca 12.
	helyrajzi szám:	2430
	SZT kivonat:	
	GPS koordináta:	47°47'10.8"N 19°07'03.3"E
3. A védelmet megállapító rendelet:		/2025. (.....) önkormányzati rendelet
4. A védelem típusa:		TKR. 8. § (1a) b) az építmény egy része: kapuzat
5. A védett érték rendeltetése:		lakóépület
6. TKR szerinti besorolása:		Hagyományőrző zárt sorú lakóterületek - észak
7. Egyéb védelem:		 -
8. A védelem indoklása:		Hagyományos kőkeretes kapuzat és fa kapu.
9. A védett érték leírása:		A szegmensíves záródású kőkeret 13 elemből tevődik össze. Az alsó elem a hengeres kerékvetővel egybefaragott. A szegmensív indulása előtt a négyzetes kapuoszlopot tagozott oszlopfej zárja. A zárókőben bevésés nem látható. A fa kapu hagyományos kialakítású közepén felnyíló nagykapuval és középső benyíló személybejárattal. A kapu mintázata a lábazat vonalában vált, alsó része függőleges, a felső része a kapu közepe felé futóan deszkázattal készült. Az átlós deszkák mély nüttal váltakoznak.
10. Értékleltár:		-
11. Építéstörténet:		Térképi megjelenítés:

Az épület tömbje a **Magyarország Első Katonai Felmérés** (1782-1785) térképen jól kivehető. Az adott területen már ábrázoltak házakat, de a térkép részletezettségéből adódóan a pontos helyzetét az épületnek nem lehet meghatározni.

A **Második Katonai Felmérés** (1819-1869) térképen is jól kivehető a házak, de itt még nem látható a jelenlegi beépítési mód.

A **Kataszteri Térkép** (XIX. század) pontosabban ábrázolja az épületek elhelyezkedését, jól látható a beépítési mód.

9. Állapotfotók:

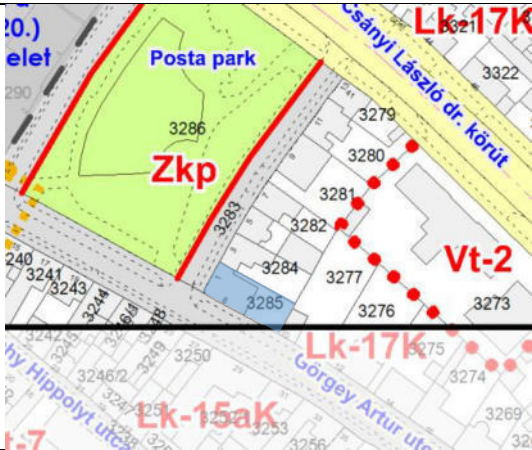
Állapotfotók 2021.:

13. Jelenlegi állapot leírása:	A kőkereten állapota kielégítő, csak a jobboldali kapuoszlopon találhatók jelentősebb károsodások, a kőanyag kagylósodása figyelhető meg. A fa kapu felújítandó.
14. Felújítási javaslat:	A kőkeret felújítását kőrestaurátor bevonásával kell végezni. A fa kapu felújítását megelőzően a levélbedobók és csengők elhelyezésükben és megjelenésükben egységesítendő. A rugdosólemez cserélendő egységes festett fémlemezre. A felújítást megelőzően javasolt M1:50 léptékű felmérési terv készítése a kőkeretről, a kapuról, illetve a párkánytagozatról és a homlokzati dísz megmaradt részéről. A homlokzat felújítása során a párkánytagozat, illetve a még meglévő homlokzati dísz torzója megőrzendő!
15. Felújítási támogatás:	-

TÖRZSKÖNYV 18.13

a helyi védelem alatt álló építészeti értékek nyilvántartására

1. A védett érték megnevezése:	Lakóház
2. Helye:	cím: Vác, Posta park 1 – Görgey Artúr utca 8.
	helyrajzi szám: 3285
	SZT kivonat:
	GPS koordináta: 47°46'43.9"N 19°07'54.4"E
3. A védelmet megállapító rendelet:	/2025. (.....) önkormányzati rendelet
4. A védelem típusa:	TKR. 8. § (1a) a) az építmény egésze
5. A védett érték rendeltetése:	lakóépület
6. TKR szerinti besorolása:	Hagyományőrző zárt sorú lakóterületek - dél
7. Egyéb védelem:	
8. A védelem indoklása:	A vásártér beépítésekor épült igényes lakóépület.
9. A védett érték leírása:	Az épület háromtengelyes mind a Posta park, mind a Görgey utca felé. A Görgey utcai felé az épület kétszintes középrizalittal hangsúlyozott, tömege csontakontyos nyeregtetős kiemelés. Az épület ablakai hármassosztátúak, felülvilágító ablakokkal. A tömeg a sarkon 45 °-ban lecsapott. Az épület kő lábazattal, vakolt homlokzatokkal, palafedéssel készült. A vakolt felületek színben eltérő sávozott díszítésűek.

10. Értékleltár:

-

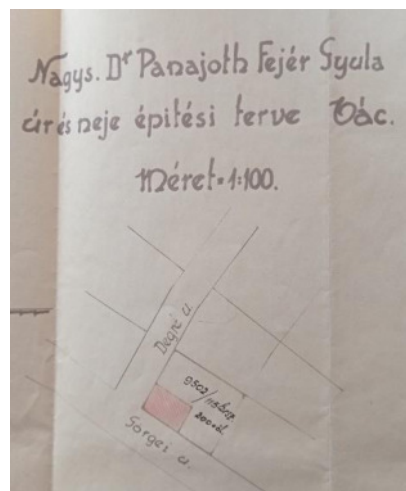
11.

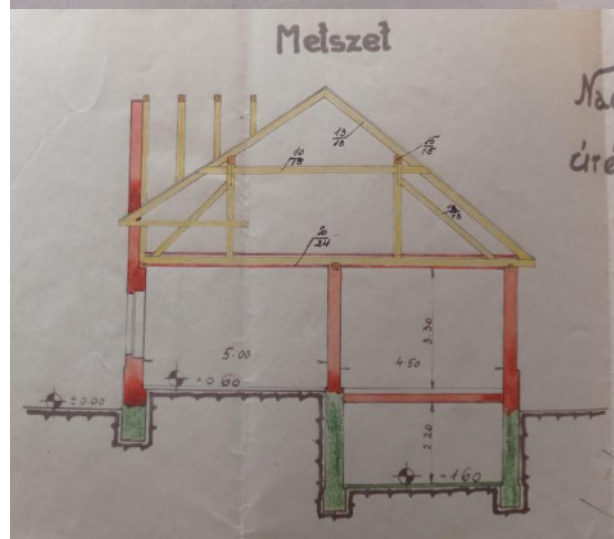
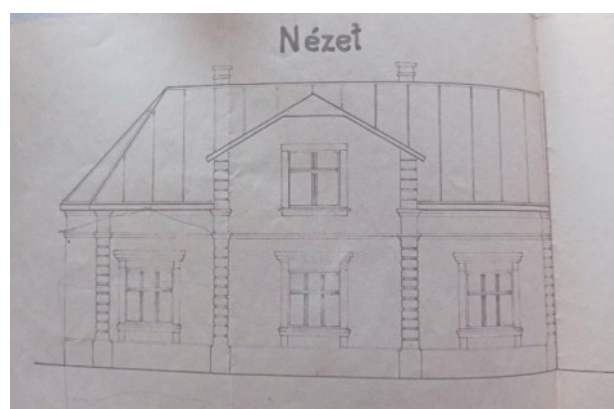
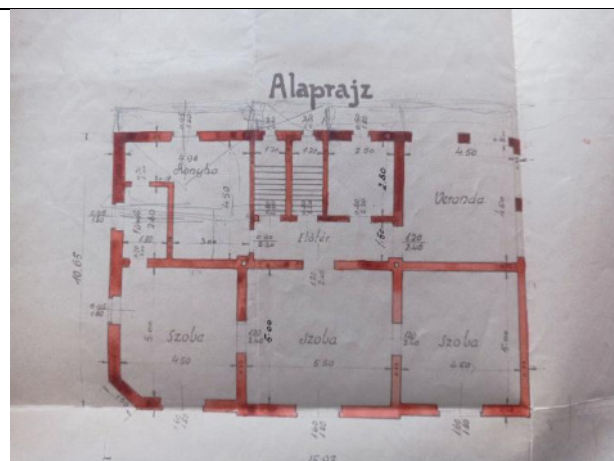
Építéstörténet:

A Habsburg Birodalom XIX: századi kataszteri térképe még beépítettlen területként ábrázolja a város ezen részét, habár a tervezett telekosztások már megtalálhatóak rajta. A területen ebben az időben a vásártér terült el. A Vásártér felparcellázása az 1920-as években kezdődött meg, melyet alapos tervezés előzött meg.

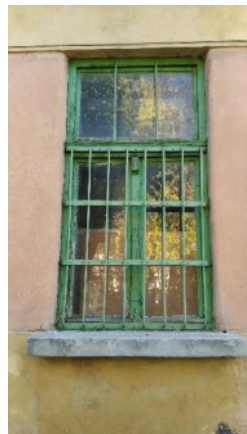
A házat Dr. Panajoth Fehér Gyula és neje építtette Gönczöl József kőműves iparos tervei alapján, melyre 1929-ben kaptak építési engedélyt. Dr. Panajoth Fehér Gyula rendőrfőtanácsos, a váci kapitányság vezetője volt nyugdíjba vonulásáig, 1935-ig. PMH tervtár: 105/4512

12. Állapotfotók:

Állapotfotók 2021.:

Állapotfotók 2024:

13. Jelenlegi állapot leírása:

Az épületen szerkezeti hibák külső szemrevételezéssel nem láthatóak, de esztétikai felújításra szorul. Az épület jelenleg lakatlan, ablakait vashálóval berácsolták, törött ablaküvegeit OSB lappal pótolták. Állapotának mielőbbi rendezése szükséges.

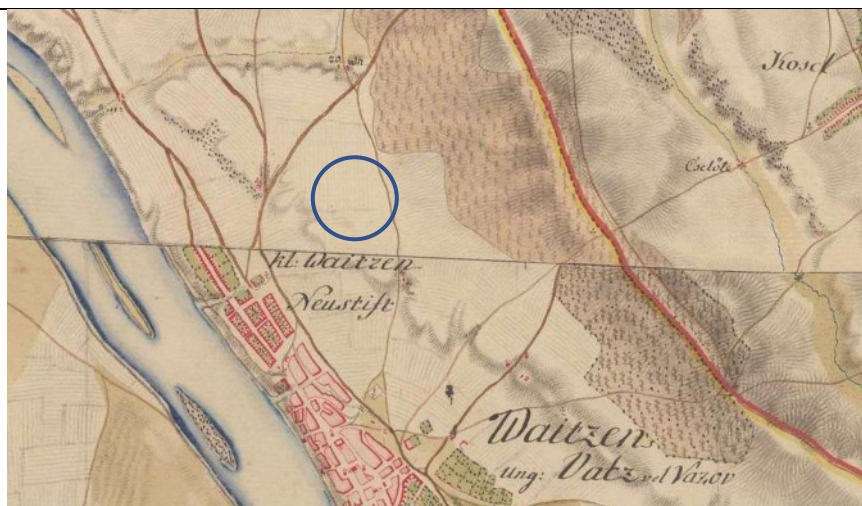
14. Felújítási javaslat:

Az épület felújítása során a tetőkiemelés jelenlegi formája, az ablakosztások, a kő lábazat, illetve a homlokzati tagolás megőrzendő. A homlokzaton vezetett gázcső megjelenése lehetőség szerint finomítandó. A kerítés jellege lehetőség szerint megőrzendő, javasolt az eredeti kapu megőrzése.

15. Felújítási támogatás:

a helyi védelem alatt álló építészeti értékek nyilvántartására

1. A védett érték megnevezése:		Lakóház
2.Helye:	cím:	Vác, Diófa utca 2-4.
	helyrajzi szám:	85
	SZT kivonat:	
	GPS koordináta:	47°47'28.8"N 19°08'13.1"E
3. A védelmet megállapító rendelet:		/2025. (.....) önkormányzati rendelet
4. A védelem típusa:		TKR. 8. § (1a) a) a teljes épület
5. A védett érték rendeltetése:		iskolaépület
6. TKR szerinti besorolás:		Klasszikus kertváros
7. Egyéb védelem:		
8. A védelem indoklása:		A kertvárosi környezethez jól illeszkedő pavilonos szerkesztésű iskolaépület.
9. A védett érték leírása:		Az épület földszint + emeletes cserépfedésű nyeregtetővel ellátott pavilonos szerkesztésű épület. Az épületszárnyakat széles üvegezett lapostetős közlekedőfolyosók köti össze egymással. Az pavilonok belső udvarokat fognak közre. Az épületegyüttes a tornatermi szárny kivételével téglaburkolatú.
10. Értékleltár:		-
11. Építéstörténet:		Térképi megjelenítés: A terület sokáig beépítetlen volt, mezőgazdasági művelés alatt állt. Erről tanúskodik Magyarország Első Katonai Felmérés (1782-1785), illetve a Második Katonai Felmérés (1819-1869) térképe is.

A **Kataszteri Térkép** (XIX. század) ábrázolása szerint a terület ekkor még mindig üresen állt.

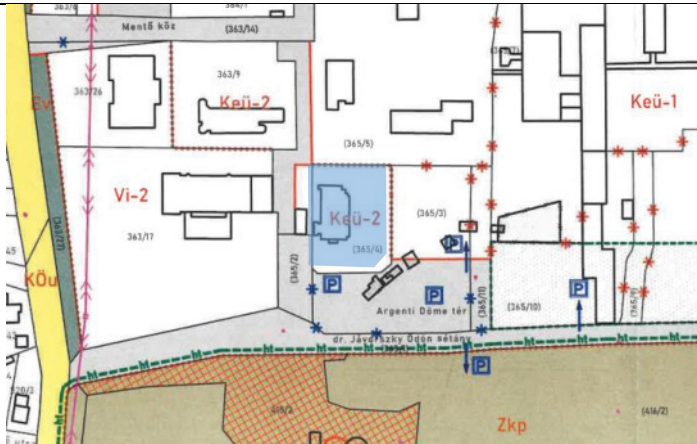
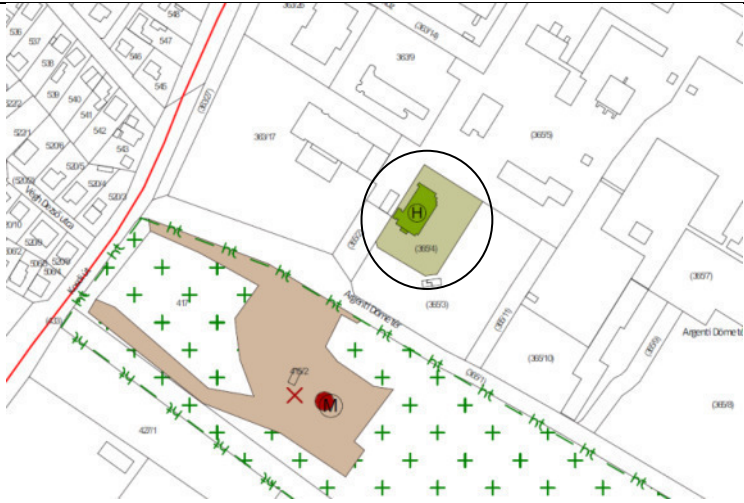
Vác Deákvári területének beépítése a századfordulón kezdődött meg, Bauer Mihály földterületeinek felparcellázásával. Deákvár kiépülésével, benépesedésével általános iskola létesítése is szükségessé vált. Az első iskola, a Petőfi Sándor Általános Iskola elődje, egy háromtantermes épület 1926-ban épült meg a Bauer Mihály (akkor Bácskai) utcában. A gyorsütemű fejlődés és a lakótelep megépülése miatt 1959-re már 300 gyerek járt a régi általános iskola épületébe, így elengedhetlenné vált új tantermek létesítése. Az új iskola első épületét - mely a

	mai Petőfi Sándor Általános Iskola legrégebbi, a Diófa utca felől elhelyezkedő szárnya - 1959. szeptemberében adták át. Az új épületben 4 tanterem, illetve egy-egy szertárral is rendelkező kémiai, valamint fizikai előadóterem kapott helyet. Ezt az átadást követően a felső tagozatos tanulók használták, míg az alsó tagozat továbbra is a Bauer utcai épületben maradt. A további két szárnyat, mely szintén 4-4 tantermes, előadókkal, szertárakkal is rendelkező emeletes épület, 1959 és 1969 között építettek fel. Az egyes szárnyakat üvegfolysóval kapcsolták össze, így az épületek között csendes, belső udvarok jöhettek létre. Az iskola utolsó bővítése, mellyel az iskolához tornatermet és 100 fős ebédlőt kapcsoltak 1975 őszére készült el. Felhasznált források: Pest Megyei Hírlap, 3. (1959: 216.) 5., Pest Megyei Hírlap, 19. (1975:231) címloldal, Váci Napló, 28. (2019: 46) 10.
12. <i>Állapotfotók:</i>	<i>Állapotfotók:</i> <i>Állapotfotók 2024:</i>

	
13. Jelenlegi állapot leírása:	Az épület állapota megfelelő, nyílászárói a kétezres évek elején kerültek cserére. A korábbi fa ablakok helyett műanyag szerkezetű ablakokat építettek be az eredeti nyílászárók lehetőség szerinti megtartásával.
14. Felújítási javaslat:	A jövőbeni energetikai célú felújításnál a téglaburkolatú megjelenés megtartása javasolt.
15. Felújítási támogatás:	-

TÖRZSKÖNYV 18.15

a helyi védelem alatt álló építészeti értékek nyilvántartására

1. A védett érték megnevezése:	Vérellátó
2. Helye:	cím: Vác, Jávorszky Ödön sétány
	helyrajzi szám: 365/4
SZT kivonat:	
GPS koordináta:	47°47'01.6"N 19°08'46.0"E
3. A védelmet megállapító rendelet:	/2025. (.....) önkormányzati rendelet
4. A védelem típusa:	TKR. 8. § (1a) a) az építmény egésze
5. A védett érték rendeltetése:	egészségügyi intézmény
6. TKR szerinti besorolás:	Gazdasági jellegű területek
7. Egyéb védelem:	 -
8. A védelem indoklása:	Ivánka András, Ybl-díjas építész egyik kiemelkedő munkája. Munkássága során kiemelten foglalkozott a kórházi funkcióhoz tartozó épületek tervezésével, kórházi funkcionális iránytervek és tervezési segédletek kidolgozásával.
9. A védett érték leírása:	Az épület földszint+ emeletes épület, középső részen kiemelt épülettömeggel. Bejárati homlokzata függönyfallal megnyitott, mely kétoldali kőburkolatú tömeg közé feszül be. Az épület többi homlokzata vakolt kialakítású.
10. Értékleltár:	-

11. Építéstörténet:

A váci Kórház első vérellátó részlegét 1961 novemberében indították el dr. Fenyves István vezetésével, mely a főtéri kórházépületben működött.

Majd Deákváron Ulrich Ferenc tervei alapján 1969-re épült fel a Szőnyi Tibor névére hallgató közel 500 ágyas városi-járási kórház. A kórház mellett kialakítandó új vérellátó állomás beruházásának lebonyolításával 1968-ban a Pest Megyei Beruházási Vállalatot bízták meg.

Az épület terveit Ivánka András, a KÖZTI tervezője készítette (nem títusterv alapján készült). A vérellátó építését a Pest Megyei Állami Építőipari Vállalat végezte, főépítésvezetője B. Kovács András volt.

Az épület építésének megkezdését 1969-re, elkészültét 1970-re tervezték. Az építési szerződést azonban csak 1971-ben írták alá, melyben a kezdés idejeként 1970 október 1-jét, befejezésként 1972. december 31-ét határozták meg. A szerződésben meghatározott határidőket azonban nem sikerült tartani, 1973. novemberében megjelent újságcikk szerint az épület átadása 1974 év elejére várható („Miért késik a vérellátó állomás átadása?” In: Váci Napló XVII., 1973:266, címloldal).

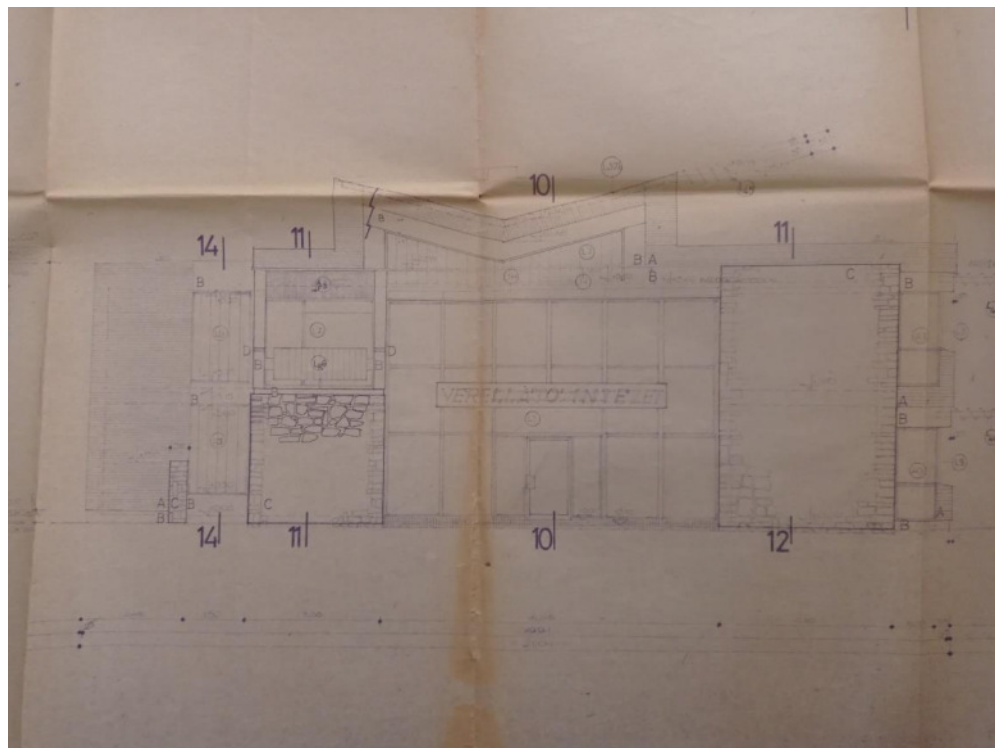
Váci Napló XV. 1971:222, címloldal

Az Országos Vértranszfúziós Szolgálatot 1949-ben hozták létre. A szolgálat feladatainak ellátásához véradó alközpontok és állomások országos hálózatának kiépítése kezdődött meg, 1960 és 1965 között 8 alközpont és 15 állomás épült. 1963-ban nyilvános tervpályázatot írtak ki alközpontok és állomások títusterveinek készítésére. A pályázaton mindkét tervtípusnál Horváth Andor és Hegyi György terve nyerte el az első díjat. (A Véradó Alközpont és Állomás tervpályázatról, In: Magyar Építőművészet 12. 1963:6., 4-8.) 1964-től a pályázat díjnyertes és megvásárolt tervei alapján épületek a létesítmények.

A tervpályázat alapján készült a MOT. I. 57—10/64. számú vérellátó állomás títusterve. Építész: Snopper Tibor (Szegedi Tervező Vállalat).

(Vérellátó állomások és alközpontok In: Magyar Építőművészet 17., 1968:3, 55-57.)

Tervek: PMH Tervtár 9/337

Ivánka András, építész

(1911.01.5, Budapest – 2000.01.16. Budapest)

1929-36: Budapesti Műszaki Egyetem (akkor Magyar Királyi József Műegyetem). Miután diplomáját megkapta Brestyánszky Tibor, Rimanóczy Gyula, illetve Nyíri és Lauber irodájában dolgozott. A Benczúr-kör egyik alapítója. Tagja lett a CIRPAC hazai csoportjának. 1947-48: a Svéd Királyság ösztöndíjasaként két évet töltött Svédországban. 1949-52 MATI (Magasépítési Tervező Iroda), 1953-1957: KÖZTI, 1961-63: Győr-Sopron megyei Tanácsai Tervező Vállalat, 1964-től KÖZTI és Pest megyei Tanácsai Tervező Vállalat, 1995: Ybl Miklós-díj. Ivánka András a modern építészet elkötelezett híveként a második világháború után lakóház típustervek készítésével foglalkozott. Svédországi tanulmányútja idején hatott rá az északi klasszicizmus, ennek motívumait, elemeit, későbbi – az 50-es évek elején tervezett – szocreál épületein is felhasználta. 1956-ban a KÖZTI Munkástanácsa elnökének választották, ezért 1957-ben eltávolították a tervezőirodából, és magántervezői engedélyét is megvonták. Ekkor egyházi műemlékvédelmi munkákat kapott. Bizonyos vonatkozásban szintén svédországi tanulmányútja inspirálta egyik legfontosabb modern épületét, a győri Megyei Kórház klubépületét. Később főképpen egészségügyi épületek tervezésével foglalkozott.

(Szerző: Branczik Márta)

1995-ben Ybl-díjban részesült:

Ivánka András (1911-2000)

„több mint félévszázados gondolatébresztő szakmai közéleti munkásságáért és korát megelőző korszerű, sokrétű építészeti, alkotó tevékenységéért”

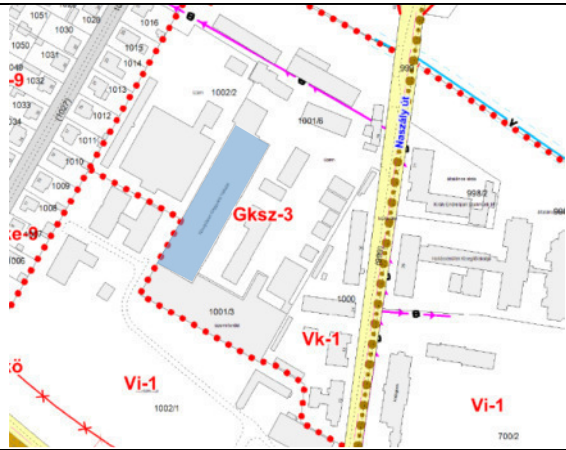
Fontosabb megvalósult munkái: Dunaújváros, rendelőintézet (1950); Győr, Megyei Kórház, orvosklub; Vác, vérellátó állomás; Lovászpátona, román kori templom műemléki helyreállítása; Budapest, Remete u. 16., adventista imaház; II. Árpád fejedelem út 49-49/A OTP-lakóház, továbbá társasházak, nyaralók. Elméleti munkássága keretében előtanulmány-kötetet készített a Nemzeti Színház tervpályázat-kiírásához (1964), felmérő kórházi kataszterrendszert dolgozott ki számítógépre az Országos Kórházrekonstrukció

	Program előkészítéséhez (1971), kórházi funkcionális iránytervek és tervezési segédletek kidolgozásában vesz részt.
12. Állapotfotók:	Állapotfotók 2024:

		
13. Jelenlegi állapot leírása:	Az épület tartószerkezeti szempontból megfelelő, hőtechnikai szempontból nem felel meg a mai előírásoknak. A homlokzaton vakolatleválások, a fémszerkezetek korrodálása látható. Az oldalhomlokzaton a fémszerkezetű nyílászárók egy részét műanyag szerkezetűre cserélték ki.	
14. Felújítási javaslat:	Az épület felújítása indokolt, mely során az érvényes hőtechnikai előírásoknak való megfelelést is szem előtt kell tartani. Az ablakcserénél javasolt fémszerkezetű ablakok beépítése, mely figyelembe veszi az épület eredeti építészeti karakterét, megjelenését. A felújítás az egész épületre készített felújítási terv alapján végezendő, mely tekintettel van nem csak a műszaki, hanem a védett értékhez méltó építészeti szempontokra is.	
15. Felújítási támogatás:	-	

TÖRZSKÖNYV 18.16

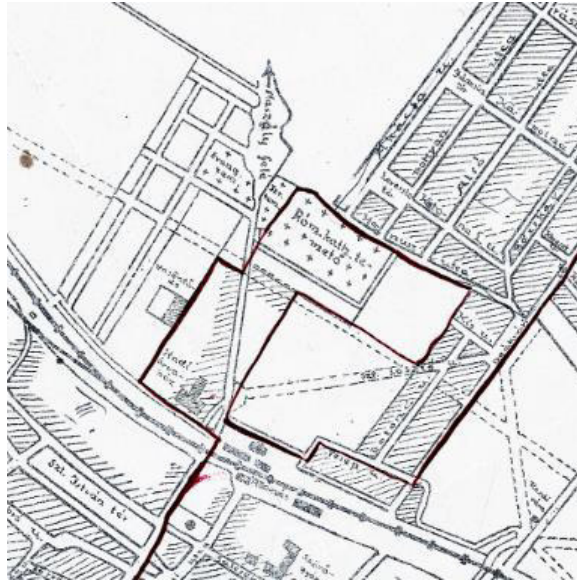
a helyi védelem alatt álló építészeti értékek nyilvántartására

1. A védett érték megnevezése:	volt öntöde
2. Helye:	cím: Vác, Naszály út 18.
	helyrajzi szám: 1001/6
SZT kivonat:	
GPS koordináta:	47°47'09.7"N 19°07'52.4"E
3. A védelmet megállapító rendelet:	/2025.. (.....) önkormányzati rendelet
4. A védelem típusa:	TKR. 8. § (1a) a) az építmény egésze – csak a volt öntöde csarnok épülete, a telken található többi épület nem
5. A védett érték rendeltetése:	kereskedelmi létesítmény
6. TKR szerinti besorolás:	Gazdasági jellegű területek
7. Egyéb védelem:	
8. A védelem indoklása:	Az épület a Budinszky-Bodenlosz Vasöntöde és Radiátorgyár területén álló üzemépület. A vasöntöde Vác egyik jelentős ipari üzeme volt az első világháború után.
9. A védett érték leírása:	Az épület két tartusos csarnoképület, az egyik traktus alacsonyabb magasságú.
10. Értékleltár:	-

11. Építéstörténet:

Az 1924-ből származó Vác rendezett tanácsú város térképén , már jelölésre került a „Bódenlősz vasgyár”. Az 1936-os térképen szintén szerepel a vasöntőde.

Vác megyei város, 1936-os térképén vasöntődeként szerepel.

„ A város „nehéziparát”, ha nem is kizárólag, de szinte elsődlegesen a Bundinszky-Bódenlősz Vasöntőde és Radiátorgyár képviselte, amely még az első világháború elptti időkre visszanyúló igen kezdetleges előzmények után, 1923-ban kezdett termelni – 23 munkást alkalmazva. Radiátorok rendszeres gyártásával 1924-ben kezdtek foglalkozni, 2-3 évvel később a gyár már jó minőségű és szavatoltan üzembiztos központi fűtőkazánokat készített. Elsődlegesen a radiátorgyártással megnövelt kapacitás eredménye volt, hogy a húszas évek végére a munkáslétszám megközelítette a 200-at, Szinte kizárólag váci munkaerával dolgozó gyár évi termelése a kis-és könnyűipari környezetben elég tekintélyes volt: évi 200 vagon öntvény.” (Studia Comitatus 14, Vác története 2. 443. oldal)

A helyi sajtóban Bódenlősz és Fiai vasgyáraként, Bódenlősz József és fiai vasöntőde és radiátorgyáraként, Budinszky-Bódenlősz vasöntődeként, illetve Budinszkyné-Bódenlősz Vasöntőde és Radiátorgyárként (1942) egyaránt szerepel.

A gyárat 1948. márciusában államosították.

1967-es ortofotón már látható az épület.

Felújítást megelőzően:

Később az épületben az öntödét az 1987-ben alakult RAV ZRT. működtette. Az öntöde kiköltöztetésének gondolata 2008-ban merült fel. Az új tulajdonos 2018. évet követően újjátarta fel az épületet. Ekkor készült el a csarnok energetikai korszerűsítése, homlokzatának jelenlegi megjelenése (ragasztott téglá homlokzati díszítések). Jelenleg régiség és filmes kelléktár működik benne.

12. Állapotfotók:

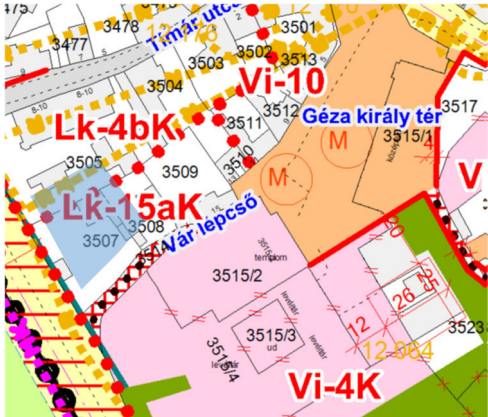
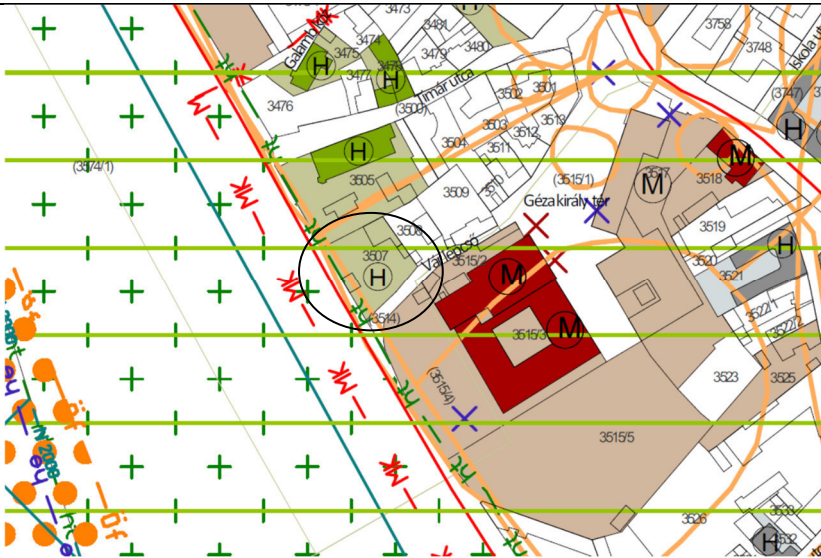
Állapotfotók 2021.:

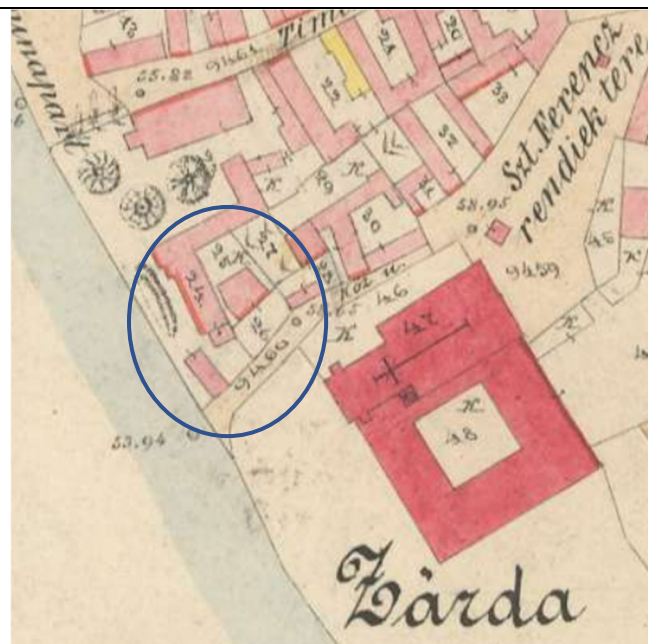
	
13. Jelenlegi állapot leírása:	Az épület felújított.
14. Felújítási javaslat:	-
15. Felújítási támogatás:	-

TÖRZSKÖNYV

a helyi védelem alatt álló építészeti értékek nyilvántartására

1. A védett érték megnevezése:		Lakóház
2. Helye:	cím:	Vác, Várlépcső 5.
	helyrajzi szám:	3507
	SZT kivonat:	
3. A védelmet megállapító rendelet:	GPS koordináta:	47°46'19.9"N 19°07'48.4"E
4. A védelem típusa:		TKR. 8. § (1a) b) az építmény egy része: kerítés és benne lévő kapuzat, valamint ökrös motívum
5. A védett érték rendeltetése:		lakóépület
6. TKR szerinti besorolása:		Hagyományőrző zárt sorú lakóterületek - dél
7. Egyéb védelem:		 - helyi védett terület: Belváros, törzsszám: 2.0.2. - MK terület: törzsszám: 9345 - régészeti lelőhellyel érintett

	- tájvédelmi szempontból meghatározó terület övezete
8. A védelem indoklása:	Hagyományos kőkapuzat tömör kerítésbe építve, egyedi ökrös mintával.
9. A védett érték leírása:	Kosárárv kapuoszlop, melynek alsó része kerékvetővel ellátott, mely a behajtó irányában szélesedik ki. A kapukeret rovátkolt díszítésű. mindkét oldalon három-három körmotívum található, melyek közötti területek a körívhez igazodóan íves lezárással keretezettek. Ennek megfelelően, a keretezésből következtethetően a zárókőelemen is kör motívum jelenhetett meg. A kapu ezen része sérült. A kapuhoz csatlakozó vállmagasságú kerítésfalazat a kapu mellett megnövelt és érintő mentén ferde lezárással csatlakozik a kosárárvhoz. Az így kialakult háromszögalakú jobb oldali (kapuval szemben állva) falazati mezőben ökrös motívumos díszítésű kőelem található. A kőelemet a fallal együtt lefestették. A figurás elem mérete: 37×40 cm.
10. Értékleltár:	-
11. Építéstörténet:	Térképi megjelenítés: Magyarország Első Katonai Felmérés (1782-1785) térképen a tömb felismerhető. A Második Katonai Felmérés (1819-1869) térképen is jól kivehető a tömb, de más beépítés, korábbi épületek láthatóak. A Kataszteri Térkép (XIX. század) még egészen más telekosztást mutat. A jelenlegi telek a 24., 25., 26-os számmal jelölt területet fedi le. A kapu a 26-os számú házhoz tartozott.

„Vác Alsó város” című, a Kataszteri térképpel egykorú 1863-as térképen szintén így szerepel az ingatlan 38. sorszámmal. 1847-ben a tulajdonos: Minger (Ninger) Ferenc.

A levéltárban fellelhető iratanyag (V-21-C 1330/1856-1) és hozzá kapcsolható térképvázlat Domaniczky Antal és Ninger Ferenc közötti vitás ügyet tárgyalja.

A telekhatárok azóta átosztásra kerültek, a régi épületeket elbontották, a telken folyamatban van egy új családház építése. A kapu melletti ökröt ábrázoló faragvány lehetett cégér, de biztos forrást ezzel kapcsolatban nem találtunk, itt csak két utalást említünk. (A cégér valamely mesterség, foglalkozás megjelölésére használt. jelképes tárgy, régente címerszerű ábrázolat, kép v. tábla, főként vendégfogadónak, kocsmának, üzletnek rendsz. névadó jelvénye, rúdra akasztva, a műhely, bolt épületének falán v. ajtaja fölött.)

Archív fotók a kapuról (Vác Város Levéltárának tulajdona):

	Karcsú Antal Arzén Vác Város története című könyvében a következőket írja a kolostor melletti épületről: <i>„A szomszéd, Garavác-féle ház, mely mikép, az imént láttuk, a váczi sz. Ferencz-rendiek székháza volt előbb, míg a mostani kolostorukba beköltöztek, a jelen korig már több tulajdonosé volt, a kik így következnek egymás után: 1797-ben már Rakovszky Károly mészáros-mester birtokolta azt, ki a szomszédos sz. Ferencz-rendieknek nem egyszer okozott sérelmeket.”</i> Werne Ádám közlése a Fb-on a kapuval kapcsolatban: <i>„Dédnagyapám, Fehér Károly, aki az ország első szakképesített csónaképítő mestere volt, a városban lebontott egyik - talán volt húsüzlet - épületéből mentette meg és hozta ide az akkoriban működő Csónakházhoz és tette oda ezt a kis dombornyomott bikás téglát.... A házban 2019-ig nagymamám Fehér Mária és nagypapám Branda Ferenc éltek.”</i>
12. <i>Állapotfotók:</i>	Állapotfotók a 2000-es évek elejéről: Állapotfotók 2021.:

2025:

		
13. Jelenlegi állapot leírása:	A kő kapukeret az illesztéseknél sérült. A zárókő már a régi képeken sem teljes, felületi mintája nem ismerhető fel. A kapu jobb oldalán lévő ökör figura ép. A kerítés is felújításra szorul.	
14. Felújítási javaslat:	A kapukeret kőrestaurátori, illetve a teljes kerítésszakasz felújítása javasolt. A régi fa kapu újragyártása a fényképek alapján megvalósítható. A felújítás előtt a kőkeret és a kapcsolódó kerítésszakasz legalább M 1:50 léptékű felmérése indokolt.	
15. Felújítási támogatás:	-	